

Sreda, 9. april 2008. godine

Svedok Edward Flynn

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili sudu

Početak u 9.06 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Molim sekretara da najavi predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Ostao nam je jedan broj dokaznih predmeta označenih u svrhu identifikacije od juče. Pretpostavljam da ćete uskoro dobiti e-mail. Molim vas da razmotrite kakav je vaš stav kada je reč o ovim dokaznim predmetima koji su i dalje označeni u svrhu identifikacije, pa ćemo se time pozabaviti danas tokom jutra. Gospodine Waespi, da li je Tužilaštvo spremno da pozove sledećeg svedoka?

TUŽILAC WAESPI: Dobro jutro, gospodine predsedavajući, dobro jutro časni Sude. Da, moja koleginica Prashanthi Mahindaratne će ispitivati ovog svedoka.

SUDIJA ORIE: Da, gospođo Mahindaratne. Da li za sledećeg svedoka nema zaštitnih mera?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: A to će biti gospodin Flynn. Je li tako?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Tako je, časni Sude. Tužilaštvo poziva gospodina Edwarda Flyna.

SUDIJA ORIE: Onda bih molio poslužitelja da dovede svedoka u sudnicu. Možda bi već trebalo da se pozabavim pitanjem da li je neophodno da provedemo više vremena kada je reč o prihvatanju izjave po *Pravilu 92ter*. Da li ima bilo kakvih prigovora? Vidim da gospodin Cayley odrično maše glavom; gospodin Kuzmanović i gospodin Mišetić takođe.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobro jutro, gospodine Flynn.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK FLYNN: Dobro jutro.

SUDIJA ORIE: Pre nego što date iskaz u ovoj sudnici, prema Pravilniku o postupku i dokazima, neophodno je da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, samo istinu i ništa osim istine. Poslužitelj će vam sada predati tekst izjave. Molim vas da date svečanu izjavu.

SVEDOK FLYNN: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, samo istinu i ništa osim istine.

svedok: Edward Flynn

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Flynn. Izvolite sedite. Najpre će vas ispitivati gospođa Mahindaratne koja zastupa Tužilaštvo u ovom predmetu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedniče.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, vi ste naznačili da nije neophodno da potrošimo više vremena kada je reč o usvajanju izjave po *Pravilu 92ter*. Da li je i dalje nužno da prođemo kroz preliminarna pitanja?

SUDIJA ORIE: Da, da, naravno, to je nužno. Ja se samo pitam da li, kada je reč o sadržini, treba da očekujemo bilo kakve prigovore Odbrane. Ali, naravno, kada je reč o usvajanju same izjave po *Pravilu 92ter*, potrebno je da svedok potvrdi izjavu pre nego što ona bude usvojena u spis.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući, hvala vam.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽITELJKA MAHINDARATNE

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Flynn.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Dobro jutro.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Molim vas da navedete svoje puno ime i prezime za zapisnik.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Edward J. Flynn.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li su sa vama istražitelji Tužilaštva razgovarali u junu 1997. godine - 29. juna 1997. godine?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li se sećate tog razgovora?
SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste vi naknadno dobili transkript ovog razgovora?
SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je on tačno odražavao izjavu koju ste dali istražiteljima 29. juna 1997. godine?
SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste vi potpisali taj transkript i obezbedili ga Tužilaštvu kao vašu izjavu u vezi sa pitanjima relevantnim za ovaj predmet i da li ste to učinili 3. maja 1998. godine?
SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste 26. i 27. februara 2008. godine dali jednu dodatnu izjavu Tužilaštvu koja obuhvata i razjašnjenja vaše prethodne izjave?
SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molila bih da se dokument pod brojem 4781 stavi na ekran.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, prošle nedelje...

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, neophodno je da dodelimo broj ovom dokaznom predmetu.

sekretar: Časni sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva P20.

SUDIJA ORIE: Hvala. Možete nastaviti.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, u nedelju 6. aprila, da li ste vi pogledali svoju izjavu od 3. maja 1998. godine?
SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ukoliko bi vam danas u sudnici bila postavljena ista pitanja koja su vam istražitelji postavili u junu 1997. godine, na stranu ona razjašnjenja koja ste naveli u dodatnoj izjavi iz 2008. godine, da li bi vaši odgovori glasili isto kao oni koji su zabeleženi u vašoj izjavi?
SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je sadržina vaše izjave od 3. maja 1998. godine istinita prema vašim saznanjima?
SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Časni Sude, molim da se ovaj dokument usvoji u spis.

SUDIJA ORIE: Da. U pitanju je izjava gospodina Flynna koja je data 26. i 27. februara 2008. godine. Da li je to dokument kome treba dodeliti poseban broj ili je to dodatak prethodnoj izjavi?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Časni Sude, to su dve različite izjave.

SUDIJA ORIE: U tom slučaju, gospodine sekretare, izjava iz 2008. godine treba da dobije broj, ukoliko ga već nema, tako da može da se prikaže na ekranu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, časni Sude, molila bih da se prikaže na ekranu dokument 4782.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva P21.

SUDIJA ORIE: P21. Još uvek ga ne vidimo na ekranu, ali pretpostavljam da će se uskoro pojaviti. Koliko vidim, nema prigovora ni za jednu izjavu. Pošto nema prigovora, dokazni predmeti P20 i P21 se usvajaju u spis. Možete da nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, kada ste dali dodatnu izjavu 26. i 27. februara 2008. godine, da li ste pregledali jedan niz dokumenata?
SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li su svi ti dokumenti ili većina njih bili izveštaji Akcionog tima za ljudska prava [Human Rights Action Team – HRAT] čiji ste vi autor ili na kojima ste radili?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li biste mogli da identifikujete ove dokumente i da potvrdite njihovu autentičnost, isto kao što ste uradili u dodatnoj izjavi?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Prošle nedelje, 6. aprila, da li ste pregledali ove dokumente?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li smatrate da je sadržina ovih dokumenata tačna i istinita, prema vašim saznanjima?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Časni Sude, svedok je potvrdio autentičnost 25 dokumenata i dva video snimka putem svoje dodatne izjave, što je dokazni predmet Tužilaštva P21, što je takođe sastavni deo dokumentacije po *Pravilu 92ter*. Molila bih da ovi dokumenti dobiju broj i da budu usvojeni u spis u ovom trenutku.

SUDIJA ORIE: Postavili ste pitanja svedoku u vezi sa dokumentima, a ne i sa video snimcima. Pretpostavljam da je svedok pogledao i te video snimke?

SVEDOK FLYNN: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: A da li ste vi autor ovih video snimaka ili ste možda učestvovali u njihovoj produkciji?

SVEDOK FLYNN: Ne, nisam učestvovao u njihovoj produkciji.

SUDIJA ORIE: U kom smislu ste onda potvrdili njihovu autentičnost?

SVEDOK FLYNN: Bio sam prisutan kada su oni snimani.

SUDIJA ORIE: Aha, tako dakle. Bili ste prisutni kada su snimani.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Časni Sude, radi zapisnika, ja ću puštati inserte iz ta dva video snimka danas u sudnici.

SUDIJA ORIE: Da, da. Ali pošto ste svedoka pitali samo za dokumenta, pitao sam se šta je s video snimcima.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Sada je to jasno. Predlažem da Sekretarijat pripremi jedan spisak koji će biti podeljen, tako da svi znamo o čemu je tačno reč, kada se govori o ovih 25 dokumenata. Onda ćemo im privremeno dodeliti P-brojeve, saslušaćemo prigovore ukoliko ih bude bilo, i tada možemo da donesemo i odluku o njihovom usvajanju u spis. U međuvremenu možete da nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući. Časni Sude, da li bi ovo bio pravi trenutak da pročitamo sažetak iskaza svedoka?

SUDIJA ORIE: Da, pretpostavljam da je taj sažetak vrlo kratak. Reč je jednostavno o tome da se obavesti javnost.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsjedavajući.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodin Edward Flynn je viši službenik za ljudska prava koji radi pri Komitetu za terorizam Ujedinjenih nacija. U avgustu 1994. godine počeo je da radi kao službenik na terenu u oblasti ljudskih prava i kao koordinator u terenskoj kancelariji u Zagrebu pri Visokom komesarijatu za ljudska prava Ujedinjenih nacija. Sedmog avgusta 1995. godine gospodin Flynn je stigao u Knin kako bi preuzeo vođstvo i organizovao sistem koji je nazvan Akcioni tim za ljudska prava. Akcioni tim za ljudska prava je bio organizovan da odgovori na kršenje ljudskih prava koja su počinjena nakon Operacije *Oluja*. Ovi timovi obuhvatali su posmatrače iz više agencija Ujedinjenih nacija koji su bili prisutni na terenu, obavljali patrole na teritoriji zajedno, kao i odvojeno, i zajedno su podnosili izveštaj u vezi sa tim. Gospodin Flynn je bio pripadnik Akcionog tima za ljudska prava od 7. avgusta do 17. septembra, i u tom svojstvu on je patrolirao južnim delom Krajine. On je bio očevidac nekoliko pljački koje su počinili pripadnici Hrvatske vojske, kao i očevidac paljevina i razaranja imovine u prisustvu vojnika. Uočio je i podneo izveštaje o razaranjima širokih razmera zaseoka, sela i gradova, kao i o pronalasku niza leševa pobijenih civila. Podnosio je izveštaj u vezi sa pritužbama o progonu i zastrašivanju preostalog srpskog stanovništva u rukama hrvatskih snaga. Gospodin Flynn bio je jedan od prvih međunarodnih posmatrača koji su bili prisutni u Gruborima 25. avgusta 1995. godine i bio je očevidac spaljivanja kuća i ambara, i video je leševe civila pogubljenih tokom ovog incidenta. Gospodin Flynn je učestvovao u nizu sastanaka sa optuženim Ivanom Čermakom kada je bilo reči o ovim krivičnim delima. On je opisao reakcije Čermaka na ove informacije. Časni Sude, ovo je kraj sažetka.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo Mahindaratne. Izvolite nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsjedavajući, pre nego što nastavim, zamolila bih za dozvolu da svedoku obezbedim jedan registrator u kojem bi bili odštampani primerci dokumenata, kao i primerci njegovih izjava. Razlog za to jeste da postoji čitav niz dokumenata o kojima će biti reči. Tokom iskaza od svedoka će se očekivati da istovremeno razmatra te različite dokumente i izjave, dok ćemo se mi oslanjati na sistem elektronske sudnice. Mislim da bi ovaj način bio delotvorniji.

SUDIJA ORIE: Zvuči praktično. Ima li prigovora? Možete da nastavite na taj način.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, časni Sude. Mi smo ovaj registrator obezbedili Sekretarijatu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, pronađite u ovom registratoru odštampane primerke svoje izjave, kao i dokumente koji su poredani po hronološkom redu u tabulatoru 4, ukoliko bude neophodno da ih pogledate.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: U redu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Sada bih molila da se predoči dokument broj 2068.

SUDIJA ORIE: Izvinite, da li se ovaj dokument nalazi među onih 25 koje ste pominjali?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Onda će dobiti broj. Možete da nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Pošto za sada još uvek nema broj, prilikom ispitivanja ću koristiti broj iz spiska po *Pravilu 65ter*.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, da li ste možda kojim slučajem već dodelili broj ovom dokaznom predmetu? Jer mi nemamo postojeće brojeve iz spiska po *Pravilu 65ter*. Pretresno veće ima uvid samo u P-brojeve. Ne, to nije tačno. Možete da nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, molila bih vas da pogledate svoju izjavu iz 2008. godine, dokazni predmet Tužilaštva P21. U paragrafu pominjete šta ste uočili prilikom patrole u Krajini 13. avgusta 1995. godine. Je li to tačno?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U dokumentu koji je upravo predočen na ekranu, molila bih da se usredsredite na paragraf 3.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Tu ste zabeležili svoja zapažanja?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Zabeležili ste da je vaš Akcioni tim za ljudska prava u subotu otišao u Benkovac preko Kistanja i Đevrske. I nastavljate rečima: "Tačno bi bilo reći da Krajina gori. Uočene su desetine mesta gde gori vatra, a ukoliko se Benkovac pogleda odozgo može da se vidi najmanje deset velikih oblaka dima na različitim mestima. Kuće su zapaljene u Kistanju i okolnom području i čitava polja su plamtela na sve strane. U Kistanju, Đevrskoj, Otriću i drugim gradovima postalo je malte ne nemoguće živeti zbog akcija do kojih je došlo posle borbi. Nadležni organi i dalje ne preduzimaju nikakve akcije. Akcioni tim za ljudska prava smatra da ovo pitanje treba postaviti na najvišim nivoima iz jednog razloga, jer je to..." I onda vi dalje navodite svoja zapažanja.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je to vaš izveštaj?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, ja sam ga napisao.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je zasnovan na vašim ličnim zapažanjima?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U vezi sa tim, u dodatnoj izjavi iz 2008. godine, dokazni predmet Tužilaštva P21 u paragrafu 11 vi kažete sledeće: "Tog dana smo zaista postali zabrinuti zbog sve većeg uništavanja jer je to počelo da deluje kao sistematska kampanja." Je li to tačno?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li biste mogli da razjasnite tu izjavu? Koji činioci su vas i vaše kolege naveli u to da posumnjate da postoji sistematska kampanja koja stoji iza ovog razaranja?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, u pitanju su bile razmere spaljivanja, broj kuća i polja koji su goreli, zatim geografski opseg spaljivanja, jer mi smo nekoliko dana ranije videli veliki broj vatri duž puta između Knina i Drniša. Takođe je u to vreme postajao i čitav niz izveštaja drugih posmatrača Ujedinjenih nacija na terenu, a takođe smo uočili i da do ovog spaljivanja dolazi na mestima gde su prestale borbene aktivnosti. Izgledalo je da ne postoji bilo kakva verovatna veza između borbi koje su se vodile i spaljivanja, ukoliko bi neko takvu vezu želeo da uspostavi. Radilo se o područjima u kojima su borbe već bile završene. Prošlo je otprilike nedelju dana otkako su okončane vojne aktivnosti u glavnim selima i gradovima, a još uvek su na sve strane gorele vatre. Takođe bih dodao i to da smo tada povremeno dobijali izveštaje o uniformisanim pojedincima koji su imali opremu koja bi mogla da se upotrebi za podmetanje požara. I to smo takođe uzeli u obzir. Međutim, ono što nas je pre svega navelo na taj zaključak su velike razmere spaljivanja i veliki broj vatri.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Hvala. U svojoj izjavi iz 2008. godine, a to je dokazni predmet Tužilaštva P21, u paragrafu 12 pominjete prisustvo ekipe Televizije UN prilikom ove konkretne patrole, a govorimo o patroli od 13. avgusta, koja je snimila razaranja koja ste vi uočili. Je li to tačno? Molim vas da pogledate paragraf 11, pardon, paragraf 12 vaše izjave iz 2008. godine?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, vidim to.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste posle toga videli te snimke?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Od tog dana?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Od tog dana?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, to je jedan od video snimaka koje smo predložili na usvajanje zajedno sa izjavom po *Pravilu 92ter*, i ceo video snimak traje 12 minuta i 48 sekundi. Međutim, kako bismo uštedeli vreme, izabrali smo pet kraćih inserata koji traju 2... 3 minuta i 58 sekundi i prikazaćemo ih u sudnici.

SUDIJA ORIE: A čitav snimak se predlaže za usvajanje?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Čitav snimak se predlaže za usvajanje, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora da se prikaže samo deo snimka? Pretpostavljam da su timovi Odbrane već imali priliku da to pogledaju. Možete da nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući. Pustićemo to na programu *Sanction*.

(video snimak)

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, pošto nema naracije tokom ovog snimka, ja bih postavila nekoliko pitanja u vezi snimka, ukoliko se slažete.

SUDIJA ORIE: Da, izvolite. I uvek pomenite vreme kada je snimak zaustavljen. I ukoliko se pitanje odnosi na određeni deo snimka, molim vas da naznačite vreme koje se vidi na ekranu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, ne mislim ni na jedan konkretni deo ovog snimka, ali možete li da nam kažete da li je ovo snimljeno iz vozila u kome ste se vi nalazili?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ne, ovo je snimljeno iz drugog vozila. Tog dana vozili smo se u dva vozila za Benkovac kroz Kistanje i Đevrske.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste generalno u stanju da prepoznate ovo područje kojim ste patrolirali?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, mislim da je ovo Kistanje. Možda malo zalazi u Đevrske, ali prilično sam siguran da je u pitanju Kistanje. Možete da vidite dim u pozadini.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U dokumentu koji sam malopre pročitala, pominju se obrisi dima u dolini Benkovca. Da li možete da potvrdite da je to ovo područje koje sada vidimo? A trenutno se nalazimo na četiri sekunde i...

SUDIJA ORIE: Minuta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Minuta, izvinjavam se, gospodine predsedavajući.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: A to su obrisi dima koji smo videli na različitim mestima u dolini Benkovca. To takođe možete da vidite i sada na ovoj slici sa našim vozilom.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A sa kog područja dopiru ovi pramenovi dima?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: To je uopšte uzev ka zapadu. U pravcu Đevrske i Benkovca.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da li bismo mogli da zaustavimo snimak ovde gde se vidi putokaz? Gospodine predsedavajući, imamo jasniju fotografiju ovog zamrznutog snimka. Molila bih da se predoči dokument broj 4809, to je zamrznuti snimak ovog poslednjeg kadra.

SUDIJA ORIE: Da li to predlažete na usvajanje u spis kao poseban dokument ili samo želite da ga bolje vidimo?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Samo da pomognemo Pretresnom veću, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, da li možete za zapisnik da pročitate šta piše na ovom putokazu i u kom smeru pokazuje strelica?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, tu piše da je Kistanje pravo napred, Bilanovci su levo, a Knin je desno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A ovaj dim koji se vidi u pozadini, odakle dolazi?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Iz pravca Kistanja.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A u kom smeru se kreće vozilo u ovom trenutku?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Krećemo se u pravcu Kistanja.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Možemo da nastavimo dalje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li možete da identifikujete ovo područje? Govorim o snimku u 6 minuti i 33. sekundi.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, to su slike zgrada koje gore u Kistanju duž glavnog puta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Možemo dalje.

SUDIJA ORIE: Samo trenutak. Rekli ste da su to zgrade koje gore. Meni deluje kao da su one već spaljene. Ne vidim nikakvu vatru u ovom trenutku.

SVEDOK FLYNN: Da, u pravu ste, časni Sude. Ova zgrada koju sada gledamo ne gori, koliko mogu da vidim. Sećam se ovog snimka. Mislim da ćemo za koji trenutak videti kako kuće gore. Napravio sam lapsus.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Možemo dalje.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ono što je značajno, ako smem da kažem, jeste da ne deluje kao da ima razaranja od paljbe iz oružja. Očigledno je da je zgrada spolja nagorela od dima, a krov je propao. Ova zgrada koju gledamo ne gori trenutno, ali mi izgleda da je spaljena vatrom, a ne da je razorena paljbom iz nekog oružja.

SUDIJA ORIE: Samo da pitam, ako bi granate pale na krov i izazvale vatru, da li bi vam to izgledalo drugačije u odnosu na krov koji bi bio zapaljen?

SVEDOK FLYNN: Verovatno ne, ali bih očekivao više štete na zidovima, na primer.

SUDIJA ORIE: Kažete da biste usled eksplozije videli neke tragove na zidovima?

SVEDOK FLYNN: Da. Tokom vremena kada sam bio na dužnosti u području sukoba, ne mislim samo na te dve nedelje, video sam puno kuća uništenih usled vojnih akrivnosti, paljbe iz oružja. I zidovi su bili srušeni, bilo je rupa od minobacača u zidovima i sličnih stvari. Ovde ne vidim bilo kakvih dokaza o tome.

SUDIJA ORIE: Hvala. Možete da nastavite, gospođo Mahindaratne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, za zapisnik, ovaj razgovor se vodio kada je traka bila na 6 minuta i 57 sekundi. Možemo dalje.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ovo sam ja kako izlazim iz kola.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da ovde zaustavimo snimak.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, da li možete da identifikujete osobu koja snima fotografiju ovde u ovom kadru?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, to je Alun Robert, koji je bio glavni službenik za informacije u misiji Ujedinjenih nacija sa sedištem u Kninu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: To je na 7 minuta i 53 sekunde. Za zapisnik, na putokazu pište: Zadar – 72, Benkovac i Ervenik.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine Flynn, da vam postavim jedno pitanje. Putokaz za Ervenik nema strelicu. Možete li da prokomentarišete to?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Meni izgleda da je ovde strelica bila s desne strane koja je verovatno otpala.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Možete li da identifikujete to mesto? Pitam vas to pošto ovde nema strelice, a Ervenik je očigledno ime nekog mesta, koje je ovo mesto?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Mislim da je to centar Kistanja.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Idemo dalje.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ovo je požar. Evo, opet vidimo više zgrada sa srušenim, propalim krovovima, a rekao bih, relativno male štete na okolnim zidovima. Dakle, vidite da ovde vatra gori unutar zgrade i krov se srušio unutra.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: To je na 8 minuta i 45 sekundi.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, rekli ste, odgovarajući na pitanja sudije, da ste videli kako kuće gore. Da li ste videli mnogo kuća u plamenu?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Toga dana da, jesmo.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste bili prisutni tokom snimanja celog ovog filma od 12 minuta i 58 sekundi? Izvinjavam se, 12 minuta i 48 sekundi?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala. Idemo dalje.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Evo, upravo sada krov pada.

(kraj video snimka)

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, ako mi dopustite još jedno pitanje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Ranije sam se raspitivao o verovatnoći da je granata pogodila krov. Da li je bilo nekih borbenih aktivnosti u prethodnih 48 sati pre nego što ste vi posetili to područje?

SVEDOK FLYNN: Ne verujem da ih je bilo, časni Sude. Ja sam znao za izveštaje koji su dolazili u sedište Ujedinjenih nacija u Kninu. Ovo što ste rekli odnosilo bi se na 11. avgust, a ja se ne sećam da je u tom području toga dana bilo borbenih aktivnosti.

SUDIJA ORIE: Ni granatiranja?

SVEDOK FLYNN: Ne u području Kistanja.

SUDIJA ORIE: Nastavite, gospođo Mahindaratne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući. Molim sada dokument pod brojem 2321.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, u vašoj izjavi iz 1998. godine, to je dokazni predmet Tužilaštva P20, od strane 25 do strane 30, opisujete ono što ste videli u zaseoku Grubori 25. avgusta 1995. godine. To je vaša prethodna izjava.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Oprostite, koji paragraf?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Od 25. do 30. strane.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Tu se nalaze vaša zapažanja iz Grubora 25. avgusta 1995. godine?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Pogledajte sada ekran. Izveštaj Akcionog tima za ljudska prava za period od 24. do 27. avgusta 1995. godine uključuje zapažanja Akcionog tima za ljudska prava o Gruborima 25. avgusta 1995. godine?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, samo jedan tim je išao tog dana.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste vi bili u toj ekipi?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Pogledajte, molim vas, prvi paragraf.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ovde vidimo detaljan izveštaj onoga što ste vi videli u Gruborima. Da li je to vaš izveštaj?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je to tačan izveštaj?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Prema ovom izveštaju i prema onome što ste izjavili u svojoj izjavi iz 1998. godine, akcioni timovi za ljudska prava

videli su pet leševa civila ubijenih u incidentu u Gruborima 25. avgusta. I malo dalje u ovom izveštaju vidimo da se spominje pet leševa. Je li tako?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da. Ali mi nismo videli svih tih pet tela 25.-og.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Bilo je tri... Objasnite nam onda kada ste šta videli?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: 25.-og videli smo samo dve preminule osobe.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A 26.-og?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Moj kolega video je tri druga tela.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dakle, od pet tela, vi lično videli ste dva, da li je to tačno?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I vi ste detaljno opisali ono što ste videli vi i drugi članovi Akcionog tima za ljudska prava u vašoj izjavi iz 1998. godine na stranama od broja 25 do broja 30?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U vašoj izjavi iz 1998. godine, to je dokazni predmet Tužilaštva P21, u paragrafu 25 vi spominjete da je sa vama u Gruborima bila jedna TV ekipa Ujedinjenih nacija koja je snimila ono što ste zatekli u Gruborima. Da li je to tačno?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste u međuvremenu videli taj snimak?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ova traka pod brojem 2576 takođe je u paketu po *Pravilu 92ter*. Međutim, ta traka je kompilacija raznih snimaka Televizije Ujedinjenih nacija, pa se na njoj osim snimka Grubora, nalaze i drugi snimci razaranja kao što je ovaj koji smo maločas gledali u sudnici. Zbog toga Tužilaštvo ne nudi na usvajanje ceo taj snimak, nego samo onaj segment koji ćemo sada gledati u sudnici, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: U redu. Da bismo izbegli konfuziju, da li postoji mogućnost da vi pripremite novu verziju koja će imati samo ono što ćete pokazati u sudnici, pa da to onda bude zasebni dokazni predmet?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Dobro, onda ćemo preciznije znati šta tačno gledamo i koliko to traje. Nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Mislim da sada možemo da pustimo snimak.

SUDIJA ORIE: Shvatio sam da vi celu traku nudite na usvajanje u spis. Onda molim vas samo jasno kažete šta ćemo sada videti, pa da znamo šta ide u spis, a šta ćemo sada videti.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući. Za zapisnik, sada ćemo u sudnici gledati od 42. sekunde do 3 minuta i 20 sekundi, što je ukupno 2 minuta i 51 sekunda. I to je sve ono što tražimo sada, s obzirom da je deo tog snimka već usvojen u spis, a traka takođe sadrži i nekoliko inserta jednog razgovora sa optuženim Ivanom Čermakom, koji će Tužilaštvo kasnije uvrstiti u spis na drugi način.

SUDIJA ORIE: Sada sam malo zbunjen, gospođo Mahindaratne. Kažete da je sve to na traci izjedna?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući. Traka je kompilacija više inserata: Grubori, razaranja u Kistanju koje smo upravo videli, kao i dva inserta iz razgovora sa optuženim.

SUDIJA ORIE: I vi znači sve to nudite na usvajanje?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Mi smo celu tu traku uvrstili u dokazni materijal po *Pravilu 92ter*, gospodine predsedavajući. Ali ja ću sada samo ponuditi na usvajanje onaj deo snimka koji ćemo gledati ovde u sudnici. A onda ćemo, kao što ste rekli, pripremiti još jednu traku sa samo ovim insertom, da bismo izbegli dalju konfuziju.

SUDIJA ORIE: Ali, to mi još uvek nije jasno. Vi ste rekli da cela traka ide uz materijal po *Pravilu 92ter*. Znači, vi tražite da se uvrsti u spis izjava po *Pravilu 92ter*, uključujući i celu traku?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Tako je, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Znači, vi želite da celu traku uvrstite u spis. A kada kažete da se oslanjate samo na jedan njen deo, to znači da se sada sa ovim svedokom oslanjate samo na ovaj deo trake?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Ako želite da se cela traka uvrsti u spis, to znači da se Tužilaštvo oslanja na celu tu traku. Ali onda ćete, ako sam dobro shvatio, kasnije spominjati i druge delove i postavljati pitanja drugim svedocima u vezi sa drugim delovima trake. Da li je to tačno?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ne, gospodine predsedavajući. Napravljena je greška jer je cela traka ušla u paket po *Pravilu 92ter*.

SUDIJA ORIE: Onda mi sada kažete da deo te kompilacije zapravo treba izuzeti?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Upravo tako.

SUDIJA ORIE: A samo ovaj deo će onda ostati kao dodatak izjavi po *Pravilu 92ter* ovog svedoka?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Tako je, gospodine predsedavajući. Inače bismo udvostručili broj snimaka, jer evo već smo uvrstili u spis snimak razaranja u Kistanju pod zasebnim brojem po *Pravilu 65ter*, kao i intervju sa optuženim...

SUDIJA ORIE: Znači, vi sada povlačite kompilaciju u celosti i zamenjujete je posebnim delovima. Jedan smo videli, onaj koji se odnosi na Kistanje, a sada ćemo videti onaj što se odnosi na Grubore. I samo to ostaje. Ne moramo dalje da se zamaramo celim snimkom.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Tako je, gospodine predsedavajući. Ali to važi samo za ovaj snimak, a ne i za prethodni. U paketu po *Pravilu 92ter* nalaze se dva video snimka.

SUDIJA ORIE: Znači, imamo dva video snimka. Jedan je ograničen samo na Kistanje, tu se ništa ne menja. A ono što ćemo sada videti je deo kompilacije. Sve ono ostalo osim inserta koji ćemo sada videti, vi ćete ukloniti, i ostaće samo insert koji se odnosi na Grubore?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Upravo tako, gospodine predsedavajući. Izvinjavam se zbog konfuzije.

SUDIJA ORIE: U redu, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se pusti video snimak.

(video snimak)

Juče smo posetili dolinu Plavno da bismo se sastali sa grupom stanovnika jednog grada tamo. Videli smo da se još jedan grad nalazi u plamenu. Videli smo veliku količinu dima. Otišli smo tamo posle podne i zaključili da je gotovo svaki objekat u selu u plamenu. Seljani kažu da su ih pozvali na jedan sastanak u susednom selu, ali da se sastanak nikada nije održao.

Meštanka Dušanka: Čekali smo kod škole, niko nije došao. Kad mi pogledasmo, ovdje sve gori. Mi brže ozdo, nikoga nismo našli, i ko je ostao tu, nema ga. Da l' je izgorio, da l' je izbegao, mi ne znamo. Moga muža nema, da l' je izgorio... Imam jednu moju babu, da l' je izgorila... Ona je stara, nije mogla izbeći.

UN TV: Kad se vatra konačno ugasila, Dušanka i njena komšinica mogle su da pregledaju kuće. Kasnije je Timu za ljudska prava Ujedinjenih nacija pokazala gde su pronašle svoje muževe.

Meštanka Dušanka: Da vam pokažem. Ova žena nije tu bila, muž joj bolestan ovde ležao. Kad smo došli, našli smo ga mrtvog. To je sve što mogu da kažem. On ne čuje, on je gluv. Evo vidiš, streljan, streljan je u glavu.

UN TV: Naricale su, bile su ožalošćene jer su u međuvremenu našle dva mrtva tela. To su ljudi koji su očigledno ranije tog dana ubijeni. Jedna osoba ubijena je pucnjem u glavu, drugoj osobi prerezan je vrat.

Meštanka: Mi letimo da nađemo muževe, ja sam moga našla kod krava. Dvije krave mrtve i moj muž mrtav. A babe mi nema, baba je gorela. Ona je bolesna ležala u kući, izgorela. Ova žena isto nije tu bila, ova nije žena tu bila, došla je, našla je čoveka mrtvog u kući.

UN TV: Ova vozila hrvatske policije bila su parkirana na udaljenosti od jednog kilometra. Čak je i lokalni vojni upravnik priznao da su policijske snage izvršile vojnu operaciju u selu Grubori.

(kraj video snimka)

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, da li ovo tačno odražava ono što ste videli u Gruborima 25. avgusta?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Na samom kraju snimka videli smo jednu kolonu vozila. Da li znate to?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U vašoj izjavi iz 1998. godine, to je dokazni predmet Tužilaštva P20, to je vaša prethodna izjava. Na strani 28 od drugog do osmog reda kažete da ste primetili "dugu kolonu parkiranih policijskih vozila pored kojih ste se provezli". Vi ste to zabeležili?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li su to ona vozila koja smo sada videli na ovom snimku?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Vi kažete da su to bila policijska vozila. Kako ste zaključili da su to bila policijska vozila?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, to nisu bila standardna vojna vozila. Nisu bila oklopna vozila zelene boje, niti džipovi. Ta vozila bila su skoro sva ista, bilo plava ili bela. Možda smo naišli na jedno ili dva siva vozila. Bilo je očigledno da su to državna, a

ne civilna vozila. Nisu bila obeležena, ali sam metodom eliminacije zaključio da su to policijska vozila.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U vašoj izjavi iz 1998. godine...

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, svedok kaže da je to zaključio metodom eliminacije. Šta ste vi to tačno eliminisali prilikom donošenja tog zaključka?

SVEDOK FLYNN: Časni Sude, to nisu bila vojna vozila. Nisu izgledala kao vozila povezana sa bilo kakvom vojnom operacijom, bar po izgledu. Kao što sam rekao, nisu bila civilna vozila. Mislim, nisu bila vozila u nečijem privatnom vlasništvu. Zato što bi se ona mogla odmah prepoznati, bila bi starija i bile bi to različite vrste vozila. Ova vozila su, kao što sam već rekao, sva isto izgledala, osim što su bila plave ili bele boje. I nisu imala oznake, barem kad je reč o stranama vozila, koliko se sećam. A isto tako mislim da ni registarske tablice nisu ukazivale da su to policijska vozila. Dakle, ništa direktno nije ukazivalo da su to policijska vozila, ali smo mi izveli takav zaključak.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Mogu li da nastavim?

SUDIJA ORIE: Nastavite.

SVEDOK FLYNN: Mogu li da dodam još nešto, časni Sude, molim vas? Samo da mi je upalo u oči da su ta vozila bila parkirana zapravo usred nedodije. Bila su parkirana duž puta, gde nije bilo ničega, nikakvih kuća, stanovnika, nikakvih zgrada, kancelarija, samo prazna zemlja. Zato smo zaključili da mora da su povezana sa nekim snagama bezbednosti, najverovatnije policijom.

SUDIJA ORIE: To me još uvek malo zbunjuje. Ja naravno znam da niste očekivali da su to neki ljudi koji idu u lov. Ali ipak postoji još mnogo mogućih objašnjenja. Ako vidite više vozila usred nedodije, mogli biste isto tako da kažete da to indicira da to nisu policijska vozila, jer bi se očekivalo da policijska vozila budu parkirana u blizini policijske stanice. Pokušavam samo da shvatim način na koji razmišljate. Da vidim na čemu se tačno bazira taj vaš zaključak. Kažete da to nisu bila privatna vozila. Ali opet rekli ste nam da se iz registarskih tablica nije moglo videti da su to policijska vozila. Mogli biste isto tako da kažete da budući da tablice nisu bile policijske, zaključujete da su vozila bila privatna. Pokušavam tačno da ustanovim koje su osnove za vaš zaključak?

SVEDOK FLYNN: Časni Sude, mi smo bili svesni i ja sam bio svestan toga da to nisu bila standardna policijska vozila, da tako kažem. Naime, meni su u to vreme bila poznata policijska vozila koja su obično delovala u drugim delovima Hrvatske. Patrolna vozila, između ostalog, imala bi rotaciono svetlo na krovu. Ova vozila bila su plava i bela, očigledno su pripadala istoj vrsti. I trebalo je da kažem da su i drugi ljudi iz moje grupe takođe rekli da su to policijska vozila.

SUDIJA ORIE: Ovo vaše rezonovanje nije baš vrlo jako, jer kad bi drugi ljudi u vašem timu rekli da su to civilna vozila, vi biste to onda isto prihvatili, zar ne?

SVEDOK FLYNN: Pa, ne časni Sude, jer već sam rekao - znam kako su izgledala civilna vozila ili poljoprivredna vozila. Ova vozila su bila sasvim nova ili skoro sasvim nova, što je retko u tom siromašnom kraju. Kao što sam rekao, sva su ta vozila bila iste vrste, ko god da ih je vozio, pripadao je nekoj grupi. Kao što sam rekao, to nisu bila vojna vozila uobičajene vrste i boje, da tako kažem. Na stranama vozila nije pisalo da su policijska vozila, tako da smo mi tu naravno upotrebili dedukciju.

SUDIJA ORIE: Da. Jeste li pogledali vozila iznutra?

SVEDOK FLYNN: Ne.

SUDIJA ORIE: Niste pogledali da li možda ima dečjih igračaka na zadnjim sedištima ili tako nešto? Pokušavam da ustanovim koliko su temeljne bile te vaše opservacije koje su vas navele da su to policijska vozila?

SVEDOK FLYNN: Pa, tokom cele te operacije mi smo, časni Sude, bili vrlo pažljivi u vezi s tim koliko pažljivo i iz koje blizine pregledamo neke stvari. Na primer, retko smo razgovarali sa hrvatskim vojnicima koje smo videli, zato jer je vladala velika napetost i još uvek je bilo rizično. Nismo se zaustavili da pogledamo unutar vozila jer smo smatrali da je mudrije da ih snimimo i idemo dalje.

SUDIJA ORIE: Hvala. Možda bismo, gospođo Mahindaratne, na samom kraju mogli ponovo da pogledamo ta vozila, ne nužno baš sada, nego možda kad sumiramo ove informacije koje smo primili.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, opišite nam, molim vas, područje Grubora. Gde se nalazi zaseok Grubori?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: To se nalazi u dolini Plavno, do kojeg dolazi jedan put koji se odvaja sa glavnog puta kad se ide prema severu iz Knina. To je jedno dosta udaljeno područje. Sela su vrlo mala, to su zapravo zaseoci, rekao bih. To je jedno poljoprivredno područje. Nije baš razvijeno područje, mislim da je to najviše bilo poljoprivredno područje. Uopšte, prilično je zabačeno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Koja je to vrsta puta kojim ste došli do Grubora? Da li je to glavni put gde se tokom dana mogu videti vozila da prolaze ili je to manji put?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ne. To je bio jednostavan makadamski put, mali. Mislim da bi bilo problema da se dva vozila mimođu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Uopšteno govoreći, da li biste očekivali da vidite saobraćaj na tom putu?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Apsolutno ne. Možda tek par vozila. Verovatno ima dana kada uopšte i nema saobraćaja na tom putu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li se stanovnici Plavnog uglavnom okolo kreću vozilima ili kako? Možete li Pretresnom veću da opišete to jedno zabačeno područje?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Sumnjam da imaju vozila, bar većina, osim poljoprivrednih vozila, ali nisam baš sasvim siguran u vezi s tim. To je bio jedan obični zaseok, jedna vrlo mala poljoprivredna zajednica.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Na strani broj 28 vaše izjave iz 1998. godine, to je dokazni predmet Tužilaštva P20, vaša prethodna izjava, na strani 28 od drugog do osmog reda takođe pominjete da ste zabeležili brojeve registarskih tablica ovih vozila?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Šta ste uradili s tim podatkom, da li ste to predali hrvatskim vlastima, hrvatskoj policiji ili ste to uputili nekom međunarodnom telu?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, mi smo to pribeležili u našoj evidenciji, a ja sam tu informaciju prosledio našem sedištu u Zagrebu. Ona je došla do moje kancelarije u Zagrebu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li vam je poznato, da li je izveden nekakav logičan zaključak iz ovog podatka, u smislu identifikacije vozila sa ovim registarskim tablicama? Da li je to ono što se desilo?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, verujem da je informaciju o brojevima registarskih tablica preuzela izvestilac Komisije Ujedinjenih nacija za ljudska prava gospođa Elisabeth Rehn, i verujem da je onda informacija prosleđena hrvatskim vlastima sa zahtevom za dodatnim informacijama.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospođu Mahindaratne, da li znamo bilo šta o tome kakve su dodatne informacije potom dobijene ili ćemo o tome saznati nešto kasnije?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući. Kasnije ćemo od svedoka tražiti iskaz u vezi s tim kome pripadaju te registarske tablice.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, vi ste u Gruborima snimili fotografiju osobe koja je preminula, a koju ste pre toga videli, to ste izjavili u svojoj izjavi, a videli ste i objekte kako gore?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se predoči fotografija pod brojem 4790.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li imate običaj da putujete sa fotoaparatom ili ste ga igrom slučaja tada imali kod sebe?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Tih nedelja nisam kod sebe imao fotoaparat, ali tog dana sam ga slučajno imao.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je neko iz vaše patrole obično nosio fotoaparat sa sobom?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Alun Roberts je često imao fotoaparat koji su mu izdale Ujedinjene nacije, a vezano čini mi se, za njegov posao prikupljanja informacija.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, da li možete da identifikujete fotografiju na ekranu?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ovo je čovek u koga je pucano i čiji leš smo videli kasno popodne 25. avgusta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A gde se nalazilo to telo?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: U njegovoj spavaćoj sobi na drugom spratu kuće u Gruborima.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li primećujete da njemu u krilu stoji čaura od metka?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da. Tu se nalazi jedna čaura, a videli smo još jednu na podu te večeri.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dakle, koliko ste ukupno čaura videli u spavaćoj sobi ovog pokojnika?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Dve.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste snimili fotografije zapaljenih kuća u Gruborima? Izvinjavam se, već ste rekli da jeste.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se predoči dokument – fotografija pod brojem 4783.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li možete da nam kažete koliko je otprilike objekata gorelo u Gruborima kada ste stigli tamo?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: To bi bilo malo teže u ovom trenutku, ali procenjujem da ih je bilo oko 10 ili 12.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li možete da prepoznate fotografiju koja je sada na ekranu?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, to je jedna od zgrada koje smo videli da gore u Gruborima te večeri.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se predoči fotografija pod brojem 4784. Časni Sude, da li mogu da predložim na usvajanje sve ove fotografije zajedno ili biste više voleli da ih predložimo jednu po jednu?

SUDIJA ORIE: Da li su one sastavni deo onih 25 dokumenata?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Aha, onda nisu. Malo sam zbunjen. Kad god predlažete na usvajanje u spis neki dokument koji nije obuhvaćen vašim spiskom od 25 dokumenata, trebalo bi to da naznačite, da bi Sekretarijat mogao da dodeli broj tome. Ovde je reč o seriji fotografija. Koliko ih ima ukupno?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ima ih ukupno sedam, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Sedam fotografija. Mislim da možemo da im dodelimo jedan broj. Sekretare, to će biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P22.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se, gospodine predsedavajući, ima osam fotografija.

SUDIJA ORIE: Osam fotografija dokaznog predmeta P22. Da li je gospodin sekretar već dobio brojeve kojima su fotografije obeležene prema *Pravilu 65 ter*? Predlažem stranama, a takođe i vama, ukoliko dođete sa velikim brojem dokaznih predmeta, da ih sve popišete. Ne znam da li su oni svi popisani tako da sekretar može lako da dodeli brojeve i utvrdi šta je koji dokazni predmet.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući. U stvari, mi smo već obavestili Sekretarijat u vezi s tim.

SUDIJA ORIE: Sekretarijat će nas obavestiti ako bude imao bilo kakvih poteškoća da se izbori sa predočenim materijalom.

sekretar: Hvala, časni Sude. Sekretarijat je dobio spisak od 29 dokumenata koji će biti predočeni ovom svedoku, ali ne postoji nikakva naznaka da će biti osam video snimaka predloženih za usvajanje u spis kao jedan jedinstveni dokazni predmet, kao ni da će 25 dokumenata biti predloženo na usvajanje kao dopuna uz izjavu po *Pravilu 92ter*.

SUDIJA ORIE: Svi ćemo vremenom naučiti.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hoćemo, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, kada ste pomenuli video snimke, pretpostavljam da ste mislili na fotografije?

sekretar: Tako je, časni Sude, izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da li je neophodno da navedem broj po *Pravilu 65ter*, kako bih olakšala posao Sekretarijatu?

SUDIJA ORIE: Kad god predočavate novu fotografiju od ovih osam, molim vas da pomenete broj iz spiska po *Pravilu 65 ter*, i to će omogućiti Sekretarijatu da pronade odgovarajuće fotografije pod odgovarajućim brojem.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući. Prva fotografija koja je prikazivala leš pokojnika nosila je broj 4790 iz spiska po *Pravilu 65ter*. Posle toga smo predočili fotografiju pod brojem 4783, to je zgrada u plamenu. A ono što sada vidimo na ekranu je pod brojem 4784. Molim da se sada predoči dokument pod brojem 4785.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, da li prepoznajete ovu fotografiju na ekranu?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, to je još jedna zgrada u Gruborima koja je bila zapaljena.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste vi snimili ovu fotografiju?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molila bih da se predoči fotografija pod brojem 4786.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li prepoznajete ovu fotografiju, gospodine Flynn?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, to je još jedna zgrada u Gruborima, i takođe sam je ja snimio. Ova zgrada je takođe zapaljena.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molila bih da se predoči fotografija pod brojem 4787.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li prepoznajete ovu fotografiju?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, to je još jedna fotografija koju sam snimio. To je vatra koju smo videli čim smo stigli. Video sam to sa sedišta suvozača kada smo ulazili kolima u Grubore.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se predoči fotografija pod brojem 4788.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ovu fotografiju sam takođe snimio tada. Ovo je stog sena koji gori u otprilike isto vreme.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: I molila bih da se predoči poslednja fotografija pod brojem 4789.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ovu fotografiju sam snimio isto tada. Tu se vidi nekoliko svinja koje su upucane.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, pretpostavljam da svih osam fotografija spada u dokazni predmet Tužilaštva broj P22?

SUDIJA ORIE: Tako je.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, u vašoj izjavi iz 1998. godine skrenula bih vam pažnju na stranu 26, to je vaša prva izjava, redovi 14 do 20, a takođe molim da pogledate i svoju izjavu iz 2008. godine, paragraf 23. Tu kažete da ste lično obavestili zvaničnika iz kancelarije gospodina Čermaka o incidentu u Gruborima 25. avgusta u 16.30 časova. Da li je to tačno?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U svojoj izjavi iz 1998. godine, osobu kojoj ste preneli ovu informaciju opisujete kao glavnog zamenika gospodina Čermaka.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kako ste znali da je ovaj čovek bio zamenik gospodina Čermaka?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ovaj gospodin bio je sa generalom Čermakom na većini sastanaka u kojima smo učestvovali general i ja. On je imao visok čin, mislim da je bio major. Ne mogu tačno da se setim, a nisam sasvim siguran ni kako se zvao. Međutim, govorio je sa izvesnim autoritetom. Obraćao se direktno generalu tokom naših sastanaka. Delovao je kao neko u koga general ima poverenja, tako da sam stekao utisak da je to neko ko ima visok čin.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kakvu ste to informaciju vi njemu preneli?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Rekao sam mu o spaljivanju koje smo videli u Gruborima nekoliko sati ranije. U stvari, mi smo se odvezli direktno u Knin posle prve posete dolini Plavno jer smo smatrali da je važno da odmah obavestimo generala Čermaka o tome što smo upravo videli. Smatrali smo da su možda vozila na neki način povezana sa spaljivanjem u Gruborima i mislili smo da bi ovo bila dobra prilika za generala i za one s kojima je radio da sprovedu istragu u vezi s ovim mestom koje nam je delovalo kao svojevrsno mesto zločina. Obaveštavali smo hrvatske vlasti putem generala Čermaka o nizu incidenata spaljivanja i o leševima koje smo pronalazili širom područja. Smatrali smo da je u ovom slučaju važno da, kao što sam rekao, smesta obavestimo generala Čermaka jer je reč o jednom incidentu razaranja koji je još uvek bio u toku ili barem do kog je došlo nedavno. Kao što sam rekao, general Čermak nije bio dostupan tog podneva, ali njegov zamenik jeste.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U vašoj izjavi iz 1998. godine, to je dokazni predmet Tužilaštva P20, na stani 28 u redovima od 29. do 32. pominjete da je gospodin Čermak obavestio Akcioni tim za ljudska prava da je do incidenta došlo u okviru borbenih aktivnosti?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kada je on dao tu izjavu?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Nisam siguran da mogu da se setim tačnog datuma. To se desilo posle 25. avgusta, tri ili četiri dana posle incidenta u Gruborima, dakle 28. ili 30. avgusta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molila bih da se predoči dokument pod brojem 4029.

SUDIJA ORIE: Da li je među onih 25?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući. Obavestiću vas ako izađem iz okvira izjave po *Pravilu 92ter*.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim vas da pogledate stranu 2, paragraf 5 koji se nastavlja na strani 3 do kraja strane.

SVEDOK FLYNN: Izvinjavam se...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Obraćam se sekretaru. Ukoliko želite, možete da upotrebite primerak na papiru, to je u tabulatoru broj 1. U pitanju je izveštaj Akcionog tima za ljudska prava za 8. avgust.

SVEDOK FLYNN: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ovde se pominje kako je gospodin Čermak obišao bazu?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste vi bili prisutni kada se gospodin Čermak obratio izbeglicama kako se navodi u izveštaju Akcionog tima za ljudska prava?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ovde se navodi da je gospodin Čermak obećao izbeglicama alternativni smeštaj ukoliko u njihovim domovima nema uslova za život i takođe je obećao sredstva za renoviranje. Da li je to tačno? Jeste li čuli da je izjavio tako nešto?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da. To sam naravno čuo preko prevodioca.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Na osnovu čega ste vi shvatili...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Izvinjavam se. Nemam paragraf 5 na mom ekranu.

SUDIJA ORIE: Na ekranu vidimo u verziji na BHS-u paragraf 5, a u verziji na engleskom paragraf 4.

ADVOKAT KAY: U pitanju je paragraf 4, on je relevantan.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se, gospodine predsedavajući. Pomenula sam paragraf 5, nisam mislila tačno na ove brojeve koji se navode pošto zapravo postoji više pasusa.

SUDIJA ORIE: Mislili ste u stvari koji je to pasus po redu na toj strani?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Tako je. Zapravo, mislim na poslednji pasus na strani 2 koji se nastavlja i na strani 3.

SUDIJA ORIE: Da, sada je jasno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kako ste vi shvatili, na osnovu čega se gospodin Čermak na to obavezao? Zašto je bilo neophodno da u tom trenutku, 8. avgusta 1995. godine, gospodin Čermak obeća izbeglicama sredstva za renoviranje ili alternativni smeštaj ukoliko u njihovim domovima nema uslova za život?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: U tom trenutku veliki broj ljudi je došao u bazu Ujedinjenih nacija. To je bila posledica borbi koje su se nedavno vodile. U tom trenutku meni je već bilo poznato da je u Kninu određen broj objekata uništen ili da je bez uslova za život. Ljudi su bili u strahu, plašili su se da napuste bazu, jer su, verujem, smatrali da

je njihova bezbednost izvan baze ugrožena, a neki nisu mogli da se vrte kućama jer su bile delimično ili potpuno razorene. Gospodin Čermak govorio je ubedljivo i autoritativno, i izbeglicama je naglasio da mogu da se vrte. Vrlo jasno se sećam tog prizora: izbeglice su bile vrlo zadovoljne što čuju sve to od gospodina Čermaka jer je očigledno on bio nadležan. Govorio je sa velikim autoritetom, a ono što sam ja zabeležio u ovom izveštaju jeste poruka koju je on želeo da prenese izbeglicama.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A u prvom paragrafu na strani broj 3 istog ovog izveštaja pominje se da je gospodin Čermak obećao da će obezbediti spisak svih koji su pobijeni u borbama i mesta na kojima su sahranjeni, kao i spisak ratnih zarobljenika smeštenih u lokalnoj školi. Da li je to tačno?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Koga je on u to uverio? Da li je uverio izbeglice ili osoblje Ujedinjenih nacija?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: To je bio sastavni deo izjave date pred izbeglicama. Napisao sam ovaj izveštaj i nastojao da u njemu navedem ono što sam smatrao da su najvažnije tačke u obraćanju generala Čermaka izbeglicama, a ovo je jedna od njih.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Molila bih da se vratimo na prvu stranu ovog dokumenta. U trećem po redu pasusu stoji sledeće: "Hrvati navode da su u Kninu i okolini našli, identifikovali i pokopali 61 leš. Civilni ili vojni status žrtava je nejasan." E sad, u svojoj izjavi iz 2008. godine, to je dokazni predmet Tužilaštva P21, u paragrafu 6 navodite da smatrate da je to pomenuto na istom sastanku na kom je bio prisutan i gospodin Čermak?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ko je dao tu izjavu da je otkriven 61 leš i da je civilno-vojni status žrtava nejasan? Je li to bio gospodin Čermak?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U tom istom pasusu navodi se, citiram: "Učinili smo velike napore da izbegnemo masovne grobnice." Ko je to rekao, gospodin Čermak ili neko drugi?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Mislim da je to bio gospodin Čermak, ali možda i nije. Moguće da je to bio neko od ljudi koji su bili s njim. Nisam 100 posto siguran.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je ta izjava data prilikom sastanka sa raseljenim licima gde ste i vi bili prisutni?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ne. Ova informacija je do Ujedinjenih nacija došla zasebno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Mislim na ovu izjavu, citiram: "Učinili smo velike napore da izbegnemo masovne grobnice." A vi ste ranije pominjući sadržinu ovog pasusa rekli da je to izrečeno na sastanku sa gospodinom Čermakom?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da. Ali nisam siguran da je ta informacija data raseljenim licima. Mislim da je to možda izjavljeno pred Ujedinjenim nacijama na posebnom sastanku koji je održan sa generalom Čermakom i njegovim kolegama.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li govorite o sastanku koji je održan 8. avgusta, dakle istog dana i to u bazi, ili govorite o nekom sasvim drugom sastanku?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ne. Taj sastanak je održan istog dana u bazi. Koliko se sećam, general Čermak se obratio raseljenim licima pošto je održan sastanak sa generalom Forandom i drugima iz baze Ujedinjenih nacija.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste vi prisustvovali tom sastanku 8. avgusta 1995. godine? Pominjete ga u svojoj izjavi iz 2008. godine u paragrafu 6?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Shvatate da mi je teško da se setim svega što se desilo tih dana, ili barem da se setim konkretno. Da. Prisustvovao sam tom sastanku. U to vreme bio sam na velikom broju sastanaka sa generalom Čermakom.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se predoči dokument pod brojem 3248.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, u međuvremenu, molim da pronađete odgovarajući trenutak za pauzu u roku od sledećih pet minuta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Možda bi ovo bio dobar trenutak, gospodine predsedavajući, jer imam nameru da pregledam čitav niz dokumenata.

SUDIJA ORIE: Onda sada idemo na pauzu. Pauza će trajati do 10.55 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, pre nego što nastavite, recite nam, molim vas, koliko će vam otprilike još vremena biti potrebno?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Trebaće mi još sat i po.

SUDIJA ORIE: Dobro, znači sat i po. Tri sata je bilo predviđeno, što znači da radite dobrom brzinom.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući. Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Onda očekujem da ćete s glavnim ispitivanjem završiti do sledeće pauze.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, s obzirom da ste rekli da biste želeli da vidite još jednom snimak onih vozila, mi smo to na pauzi namestili. Možda bismo mogli da počnemo s tim.

SUDIJA ORIE: To traje samo nekoliko sekundi.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se pusti snimak.

(video snimak)

Ova hrvatska policijska vozila bila su parkirana na samo jedan kilometar udaljenosti. A lokalni...

(kraj video snimka)

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se ovde zaustavimo.

SUDIJA ORIE: Ovde se vidi nešto plavo na krovu vozila.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući. Isto tako, mislim da se vidi neka vrsta oznake sa strane vozila.

SUDIJA ORIE: Da. Možda bi trebalo da pitate svedoka zašto je rekao da vozila nisu bila označena, i šta je to.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, da li vidite ovu oznaku na vozilu?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Prošlo je puno vremena, ne znam da li se toga sećate, ali da li se sada možda sećate nekog aspekta koji vas je naveo da kažete to o oznakama?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, ja se zapravo nisam setio da neka od tih vozila jesu imala oznaku. Tako da Sudu nisam mogao da kažem kako smo tačno došli do zaključka da su to policijska vozila, ali ovo bi svakako bio ključni faktor u tome.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala. Gospodine predsedavajući, mogu li da nastavim? Da li još želite da gledate snimak ili da idem dalje?

SUDIJA ORIE: Ne. Samo smo hteli da ponovo pogledamo ta vozila. Nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim dokument pod brojem 3248. To je izveštaj Akcionog tima za ljudska prava od 9. avgusta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, možete to da pogledate na papiru, to je u tabulatoru broj 2 u vašem registratoru.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Pogledajte drugu stranu, paragraf pod brojem pet. Druga strana.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Paragraf broj 5. To je na dnu druge strane. Ovde se spominje da general Forand zahteva prisustvo predstavnika Centra za ljudska prava i UNHCR-a na sastanku sa gospodinom Čermakom. Da li je general Forand tražio da vi prisustvujete tom sastanku 9. avgusta?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste prisustvovali tom razgovoru koji je opisan u paragrafu 5 koji prelazi i na stranu 3 dokumenta?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da. Mislite kad se general obraćao raseljenim licima? Oprostite. To je sastanak odmah posle...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Sastanak sa generalom Forandom.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, da, bio sam prisutan.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li se na tom sastanku razgovaralo o još nečemu, da li se sećate? Ako se ne sećate, u redu.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, stvarno se ne sećam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U istom dokumentu, vratite se na stranu 2, u paragrafu 4, mislim na paragraf obeležen brojem 4, spominje se da "vojni upravnik Čermak navodno želi da proširi slobodu kretanja od 10. avgusta, verovatno u smeru Benkovca".

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li znate, u tom kontekstu, da li je međunarodnim posmatračima bilo dopušteno da putuju u Benkovac posle tog datuma?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, ne baš odmah posle tog datuma. Mislim da Benkovac nismo mogli da posetimo sve do 13. avgusta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je vama izgledalo da gospodin Čermak ima nadležnost da kontroliše kretanje međunarodnih posmatrača u tom području, tako što će uvoditi ili ukidati ograničenja kretanja?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, nisam sasvim siguran kakva je bila stvarna vlast generala Čermaka, ali on je očigledno nama izgledao kao osoba kojoj bismo se obratili da je pitamo kuda možemo, a kuda ne možemo da idemo. Kad god bi nam on rekao koja područja možemo da posetimo, podrazumevali smo da u njih možemo da idemo.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je bilo slučajeva da je gospodin Čermak obavestio Akcioni tim za ljudska prava i međunarodne posmatrače da su ograničenja ukinuta, i da ste vi, kad ste otišli na teren, ustanovili da je to zaista tako u stvarnosti?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da. Gotovo bez izuzetka, pokazalo se da je tačno ono što nam je general Čermak govorio da je moguće, ili nemoguće, u smislu slobode kretanja.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kakav je mehanizam korišćen da bi se organiziralo kretanje međunarodnih posmatrača u tom području? Kako je to kretanje bilo ograničeno?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Nemam baš mnogo iskustva s tim, jer nismo imali nikakvu želju da ispitujemo granice dozvole da se krećemo po područjima za koja nam je gospodin Čermak rekao da tamo ne postoji sloboda kretanja. Ali postojalo je više hrvatskih vojnih kontrolnih punktova. Bio je jedan veliki punkt na prelazu *Otrić* gde su nas s vremena na vreme sprečavali da putujemo do Donjeg Lapca. Bilo je i drugih sporadičnih incidenata kad ljudi koji su, da tako kažem, izgledali manje disciplinovano od onih na ovom fiksnom kontrolnom punktu u *Otriću*, nisu dopustili pristup posmatračima Ujedinjenih nacija u neka područja. Na primer, jednom je dolina *Plavno* bila zatvorena za nas, nekoliko dana nakon incidenta u *Gruborima*. Tamo je postavljen jedan kontrolni punkt na tom jednom jedinom putu koji sam ranije spomenuo kojim se išlo u dolinu *Plavno*. Pokušavam sada da se setim da li je to bio vojni ili policijski punkt. Nisam 100 posto siguran, ali sigurno je to bio službeni kontrolni punkt.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ko je davao ljudstvo za te kontrolne punktove: vojska, policija ili su na kontrolnim punktovima bili meštani?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Kontrolni punkt u *Otriću* bio je vojni kontrolni punkt. Bilo je i drugih vojnih kontrolnih punktova u sektoru Jug. Nekoliko nedelja po mom dolasku hrvatska policija počela je da postavlja kontrolne punktove na raznim lokacijama. Tako da je bilo nešto više policije prisutno, iako ne bih rekao da ih je bilo mnogo.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Opišite nam kako bi to konkretno funkcionisalo kad bi, na primer, gospodin Čermak rekao vama ili drugim međunarodnim institucijama da su ograničenja kretanja ublažena, i kada ste vi potom otišli na teren. Da li je to onda značilo da ste mogli da prođete kroz te vojne kontrolne punktove na kojima ste

ranije zaustavljeni? Pokušavam da saznam kako su tačno sprovedena ta ograničenja kretanja na terenu.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Kad je reč, na primer, o Benkovcu, kad sam prvi put išao u Benkovac, uspeli smo da uđemo, to je bilo 13. avgusta. Pre toga su ljudi zaustavljeni. Ne mogu sada da kažem kako su tačno zaustavljeni, ali siguran sam da je tamo bilo nekih vojnih kontrolnih punktova, jer se to dešavalo odmah posle vojne ofanzive.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste vi lično videli kontrolne punktove?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ko je bio na njima?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pripadnici hrvatske vojske. A posle nekoliko nedelja bilo je i kontrolnih punktova hrvatske policije.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim dokument pod brojem 2322. Za zapisnik, to je izveštaj Akcionog tima za ljudska prava od 10. avgusta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, ako hoćete da pogledate kopiju na papiru, to je u tabulatoru broj 3. Na strani 2 u poslednjem pasusu pominje se sastanak između gospodina Čermaka i generala Foranda. Da li ste vi vili prisutni na tom sastanku?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Mogu li da pogledam svoju izjavu?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da. To spominjete u izjavi iz 2008. godine u paragrafu 8. Zapravo, u izjavi ne spominjete taj konkretni sastanak.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Aha. Nisam siguran da li sam bio prisutan na tom sastanku, iako znam da sam tog dana bio u bazi. Nisam išao u patrolu, tako da sam verovatno bio na sastanku.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Vratimo se na stranu 1 dokumenta, u četvrtom pasusu spominju se neke propusnice. Tu se kaže: "osoblje škole..." Da li ste našli to?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Pogledajte molim vas četvrti pasus na ekranu. Recite molim vas Pretresnom veću kako su funkcionisale te propusnice.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, to su bili dokumenti koji su pojedincima omogućavali da se slobodno kreću tim područjem, uz izuzetak, siguran sam, nekih područja koja su verovatno bila blokirana, to sam već spomenuo u vezi sa slobodom kretanja. Ali u danima neposredno posle Operacije *Oluja*, propusnica je bila dokument koji su dobijale osobe iz sedišta Ujedinjenih nacija za Sektor Jug i koja im je omogućavala da se kreću tim područjem.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Okrenite stranu 4, dodatak. Da li je to na poslednjoj strani – propusnica? Mislim da to nemate u tabulatoru.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se stavi na ekran.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, pogledajte na ekranu.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, to je propusnica.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ko je izdavao te propusnice?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: General Čermak. Ovo je njegovo ime na dokumentu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gde je trebalo da ljudi pokažu te propusnice kako bi mogli da se kreću okolo?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Mislim da je to trebalo da se pokaže bilo kom pripadniku vojske ili policije koji bi ih zaustavio.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Idemo dalje. Molim da se dokument pod brojem 4056 stavi na ekran.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, na papiru to je tabulator 5, izveštaj Akcionog tima za ljudska prava za 12. avgust 1995. godine. Na strani 1 u pasusu odmah ispod naslova "Bezbednosno stanje" govori se o sastanku gospodina Čermaka i generala Foranda.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U svojoj izjavi iz 2008. godine u paragrafu 10 vi kažete da ste prisustvovali tom sastanku?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Jeste li prisustvovali celom sastanku?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ko je još bio prisutan?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Načelnik za politička i humanitarna pitanja gospodin Al-Alfi je bio tamo i verovatno pripadnici HRAT-a, ali nisam siguran. Znam samo da sam ja bio, general Forand naravno, general Čermak i njegove kolege. Siguran sam da nije došao sam na sastanak.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gde je sastanak održan?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Verovatno je održan u njegovom štabu. Mislim da je to bilo u njegovom štabu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je izveštaj Akcionog tima za ljudska prava od 12. avgusta tačan izveštaj o onome o čemu se govorilo na sastanku?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, apsolutno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ovde se pominje da je gospodin Čermak... u sledećem pasusu stoji: "General je odgovorio na zahtev za informacijom u vezi s učestalim požarima širom ovog područja insistirajući na tome da taj fenomen nije službeno odobren i da vlasti preduzimaju mere da to spreče." Recite nam ko je pitao gospodina Čermaka o tim učestalim požarima u tom području?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Prilično sam siguran da ga je to pitao general Forand. Na tim sastancima bi obično general govorio u ime Ujedinjenih nacija. Generala Foranda brinula je situacija sa ljudskim pravima u tom području. Takođe su ga brinuli požari, i znam da sam s njim razgovarao o njima. Tako da sam skoro sasvim siguran da je general Forand o tome pitao generala Čermaka.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je gospodin Čermak rekao koje se akcije konkretno preduzimaju da se zaustave požari?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ne, mislim da nije. Mislim da je odgovor bio neodređen, ali general je prihvatio da u tom kraju ima mnogo požara.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Preći ćemo na dokument pod brojem 4086, to je izveštaj Akcionog tima za ljudska prava od 15. avgusta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, to je tabulator 9 u vašem registratoru?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ovde na strani 1, izvinjavam se, strani 2, u paragrafu pod brojem 4, ispod slobode kretanja, stoji: "Naredbom od 15. avgusta general Čermak ukinuo je obavezu nošenja propusnica...", dakle dokumenata za slobodno kretanje, "...i naredio svim kontrolnim punktovima da dopuste neometani prolaz civilima."

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Sada to vidimo na ekranu, strana 2. Molim sledeću stranu, stranu 3. To je paragraf odmah ispod "Slobode kretanja".

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Recite nam odakle vam ta informacija da je gospodin Čermak naredio da se ukine obaveza nošenja propusnica?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, ja mislim da bi u to vreme takva informacija bila vrlo brzo prosleđena Ujedinjenim nacijama. Nisam siguran da li sam video pismeno naređenje, ali takvo naređenje koje dolazi od jednog generala uticalo bi na ceo naš rad. Tako da mora da sam za to saznao od nekog ko je radio sa Ujedinjenim nacijama, ali ne mogu da kažem kako sam tačno saznao za to naređenje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ali recite da li je to sprovedeno na terenu? Da li ste vi videli da je to sprovedeno?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, definitivno je sprovedeno na terenu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Prelazimo na dokument pod brojem 3084. To je Izveštaj Akcionog tima za ljudska prava od 29. avgusta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: To je tabulator 9 u vašem registratoru, gospodine Flynn. Na prvoj strani u poslednjem paragrafu se kaže: "General Čermak je Akcionom timu za ljudska prava rekao da će 30. avgusta dobiti izveštaj o događajima u Gruborima 26. avgusta."?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: "Hrvatske vlasti su zauzele stav da je to mesto bilo četničko uporište, i da se među mrtvima nažalost nalazi i dvoje civila koji su poginuli pri razmeni vatre. Tvrdi se da su hrvatske vlasti pružile humanitarnu pomoć preostalim stanovnicima u tom području." To što se kaže da su hrvatske vlasti zauzele stav da su Grubori bili četničko uporište, da li je to rečeno na sastanku gde je general Čermak Akcionom timu za ljudska prava rekao da će dobiti izveštaj o incidentu u Gruborima?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, mislim da jeste.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste bili prisutni kada je gospodin Čermak to rekao?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je to bilo na formalnom sastanku ili kako? Gde je to bilo?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Mislim da je to bilo u štabu generala Čermaka. General Čermak bio je otvoren za sastanke s nama, ukoliko se nalazio u tom kraju, i sastanci nisu morali uvek unapred da se zakažu. Tako da ako bi Akcioni tim za ljudska prava tražio sastanak sa generalom, ponekad je to bilo moguće vrlo brzo organizovati.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je on tada rekao, ili ste vi stekli utisak da on kaže da se vodi istraga o incidentu u Gruborima u tom trenutku?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, apsolutno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li vam je bilo poznato, ovaj izveštaj je napisan 30. avgusta, da li vam je bilo poznato 29. avgusta da se istražuje incident u Gruborima?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Nije mi poznato da se istraživao. Kad sam desetak dana kasnije otišao u Grubore u kuću onog mrtvog čoveka čiju smo sliku ranije videli, u sobi gde je bilo čaura na podu, nekih deset dana do dve nedelje posle incidenta još uvek su na podu te sobe bile čaura. Tako da ja lično zaista sumnjam da je obavljena neka ozbiljna istraga, barem do tog trenutka. Možda je kasnije došlo do neke istrage, nisam 100 posto siguran u to.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kažete da ste videli one iste čaure koje ste videli 25. avgusta deset dana posle te izjave generala Čermaka. Da li je to navedeno u nekom izveštaju Akcionog tima za ljudska prava?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se dokument pod brojem 4235 prikaže na ekranu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, to je tabulator 26 u vašem registratoru. To je izveštaj Akcionog tima za ljudska prava za period od 8. do 11. avgusta.

SUDIJA ORIE: U vezi sa prethodnim dokumentom, mislim da je greška u transkriptu. Stoji tabulator 9, a treba da bude 19. A sada idemo na tabulator broj 26.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala. Gospodine predsedavajući. Molim da se dokument pod brojem 4235 prikaže na ekranu. Molim sledeću stranu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U paragrafu 3 navodi se da su viđene dve čaure na podu natopljenom krvlju u spavaćoj sobi žrtve kada je patrola otišla na lice mesta od 8. do 11. avgusta. Da li je to tačno?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Septembra.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Septembra, izvinjavam se.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala. Izvinjavam se. Mogu li da se vratim na dokument pod brojem 3084 koji smo malopre videli.

SUDIJA ORIE: To je tabulator broj 19.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, tabulator 19. U tom izveštaju ako pogledate stranu 2, paragraf pod brojem 5... Još uvek gledamo prethodni dokument. Molim sada dokument pod brojem 3084, strana 2.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ovde se opet pominje razgovor sa gospodinom Čermakom i navodi se da je "general rekao da u vezi s tim daje naređenje šefu policije u Kninu, gospodinu Romaniću", govori se o "pozivu za policijsko pojačanje". Da li je to tačno?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste vi bili na tom sastanku? Da li je to isti onaj sastanak o kom se govori na prethodnoj strani?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Jeste li vi čuli da gospodin Čermak kaže da će on dati naređenje kninskom šefu policije i zatražiti pojačanje? Da li ste čuli da upotrebljava reč "naređenje"?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se dokument pod brojem 951 prikaže na ekranu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, to je tabulator broj 21 u vašem registratoru.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Za zapisnik, to je Izveštaj Akcionog tima za ljudska prava od 2. do 4. septembra. Pogledajte molim vas stranu... Samo trenutak. Stranu 2, paragraf 3.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: To je u stvari drugi pasus odmah ispod podnaslova "Izveštaji o kršenju ljudskih prava i sličnim pitanjima".

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se, to je paragraf 4.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Tu se spominje da su primećene kuće u požaru i da su viđena dva uniformisana vojnika Četvrte gardijske brigade kako se odmaraju pored kuće koja gori.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: To je na prvoj strani ovog izveštaja?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da, to je druga strana, jer je prva strana – naslovna strana.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: U redu.

SUDIJA ORIE: Strane su numerisane. To je druga strana dokaznog predmeta, ali je to prva strana samog dnevnog izveštaja Akcionog tima za ljudska prava iz Knina za 2. do 4. septembar.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li vidite taj pasusu koji spominje kuće u požaru i to da se dvojica vojnika Četvrte gardijske brigade odmaraju pored tih kuća?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da. Napisao sam ovde "Četvrta splitska brigada". Sećam se toga. Bio sam tamo i video to.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kako ste identifikovali jedinicu kojoj su pripadali vojnici?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, znate, do tada sam već bio upoznat sa različitim oznakama vojnika iz raznih jedinica, ali možda mi je oko toga pomogao i jedan moj kolega.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ovaj incident ste detaljno opisali u svojoj izjavi iz 1998. godine, to je vaša prva izjava, strana 33. Molim da pogledamo.

prevodioci: Potreban nam je broj paragrafa jer je numeracija različita u različitim verzijama.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U engleskoj verziji je na strani 33, red 23, a prelazi i na stranu 34. Bojim se da nema...

SUDIJA ORIE: Niste naveli broj paragrafa. A redovi u različitim verzijama nisu isti. Nemam prevod ispred sebe. Uvek više volim da imam bar jedan prevod, čak i ukoliko je u pitanju BHS, radi Pretresnog veća, tako da možemo da pomognemo u pronalaženju odgovarajućeg mesta u tekstu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ako želite, gospodine predsedavajući, mogu odmah da vam obezbedim jedan prevod.

SUDIJA ORIE: Da, ali ako biste prvo mogli da pomognete simultanim prevodiocima.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući. Samo trenutak.

SUDIJA ORIE: Često je teško pronaći odgovarajuće brojeve ili deo teksta. Da li postoji nešto konkretnije što biste mogli da navedete? To se nalazi blizu dela gde se pominje reč "Cvijanovići", ukoliko je to od pomoći prevodiocima. To je paragraf koji počinje pominjanjem incidenta u selu Cvijanovići. To je prvi red datog pasusa. Samo čekam znak od prevodilaca da su našli deo teksta kojim ćete se baviti. U engleskoj verziji to je na strani 33. Možda bi poslužitelj mogao da mi nabavi BHS verziju.

prevodioci: Prevodioci su to našli u izjavi iz 1997. godine.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, skrenuta nam je pažnja da su prevodioci našli odgovarajući deo.

SUDIJA ORIE: Onda nastavite i molim da poslužitelju obezbedite jedan primerak BHS verzije.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Na strani 33, od reda 23 pa nadalje vi govorite o ovom incidentu kada ste videli hrvatske vojnike iz Četvrte splitske brigade, kako ste rekli, "kako se odmaraju pored jednog objekta u požaru." A ako pogledamo

stranu 34, vi kažete da je o ovom incidentu obavešten neko iz kancelarije generala Čermaka. Govorim o strani 34, red 4. Ko je o ovome obavestio kancelariju gospodina Čermaka?

ADVOKAT KAY: Mislim da ovde piše "verujem" da je to urađeno, a ne navodi se kao činjenica.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, gospodin Kay ukazuje na deo teksta gde se kaže: "Nisam siguran ko je tog dana podneo izveštaj, ali verujem..." A vi ste u svom pitanju uzeli to kao činjenicu, a ne nešto u šta je svedok "verovao".

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući. Ispitaću to.

SUDIJA ORIE: Molim vas.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, vi kažete da ste "verovali da ste obavestili nekoga u kancelariji vojne komande u Kninu, nekoga u kancelariji generala Čermaka u vezi sa ovim incidentom"? Sad, na čemu se bazirala ta vaša izjava? Kako ste znali ili šta vas je navelo da verujete da je neko u kancelariji gospodina Čermaka bio obavešten o ovom incidentu?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Verujem da sam ja nekoga iz njegove kancelarije obavestio o tome. Kao što sam ranije rekao, kancelarija generala Čermaka je za nas bila prilično dostupna, u smislu da ukoliko je bilo nešto hitno, mogli smo da odemo tamo i sastanemo se sa generalom lično, a ako ne s njim, onda sa nekim njegovim kolegom. I kad smo videli neki događaj ili incident poput onog u dolini Plavno, prilično sam siguran da smo iskoristili to što su general Čermak i njegov tim bili pristupačni da ih odmah izvestimo o tome. Isto smo uradili i nekoliko nedelja ranije u vezi sa incidentom u Gruborima.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Pretpostavljam da je vaš tim imao takvu praksu da obaveštava kancelariju gospodina Čermaka kada ste zapazili tu vrstu incidenata?

ADVOKAT KAY: Da li bi Tužilaštvo moglo da ne iznosi pretpostavke. Neka samo svedok da svoj vlastiti iskaz.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, ono što pretpostavljate, ne treba da iznosite svedoku.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući. Preformulisaću.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Razjasnite nam zašto ste upotreбили izraz da "verujete" da je bilo tako. Šta je osnov za to uverenje?

SUDIJA ORIE: Mislim da ste već postavili ovo pitanje svedoku.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući. Povlačim pitanje.

SUDIJA ORIE: Ja bih nešto da pitam. Rekli ste nam da ste odlazili u kancelariju gospodina Čermaka da biste se ili videli sa njim ili obavestili kancelariju o događajima. Da li ste ikada imali utisak da nekada gospodin Čermak nije bio upućen u informacije koje su prenete osoblju njegove kancelarije, a ne njemu direktno?

SVEDOK FLYNN: Ne, nikada nisam imao takav utisak, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nastavite, gospođu Mahindaratne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući. Molim da se predoči dokument pod brojem 4207. To je Izveštaj Akcionog tima za ljudska prava od 7. septembra.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, to je tabulator 24 u vašem registratoru. Na strani 1 tog dokumenta u paragrafu 4 pominje se da je gospodin Čermak rekao da je ono što se dešava sramota za Hrvatsku i "što je dosta, dosta je". On je dalje istakao da je grupa osoba uhapšena u vezi sa kriminalnim radnjama u sektoru, ali da su njihova imena i lokacije nepoznate. Dalje piše: "HINA...", misli se na jednu novinsku agenciju, "HINA je 6. septembra izvestila da je Čermak rekao kako je desetak vojnika Hrvatske vojske koji se sumnjiče za kršenje zakona uhapšeno, te da će civilna i vojna policija pojačati kontrolu kako bi se zaustavile protivzakonite radnje."

SUDIJA ORIE: Kako bi se "postavile", a u tekstu zapravo piše "zaustavile". Nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Odakle ste dobili ove podatke?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Mislite na informaciju o promeni stava generala Čermaka?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Mislim pre svega na ovo kada gospodin Čermak kaže da je postojeća situacija "sramota za Hrvatsku" i kada kaže "Šta je dosta, dosta je".

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Tako je. Ovaj podatak su meni prenele kolege iz Ujedinjenih nacija koje su se sastajale sa generalom Čermakom tog dana. Među njima je bio i gospodin Al-Alfi, načelnik za politička i humanitarna pitanja.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li znate da li se o ovoj informaciji raspravljalo ili je gospodin Čermak ovu izjavu dao na sastanku sa gospodinom Al-

Alfijem, ili je to rečeno na nekom drugom mestu, a gospodin Al-Alfi vas je informisao o tome?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ne, ta izjava je data tokom sastanka sa gospodinom Al-Alfijem i nekim drugim zvaničnicima Ujedinjenih nacija, a gospodin Al-Alfi je to zapisao u izveštaju o tom sastanku.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se predoči dokument pod brojem 1581.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, to je tabulator 25 u vašem regulatoru.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Za zapisnik, to je nedeljni izveštaj od 8. septembra 1995. godine.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je to izveštaj koji ste upravo pomenuli gde gospodin Al-Alfi prenosi detalje ovog sastanka?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se strana 3 ovog dokumenta prikaže na ekranu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U paragrafu 3 koji počinje rečima "tokom sastanka", dalje piše sledeće: "Na sastanku sa generalom Čermakom pokrenuli smo pitanje nastavka pljačke i paljevine kuća na tom području. Osim toga pomenuli smo slučajeve nedavnih ubistava o kojima je obavešten i pitali ga kakvi su rezultati istrage hrvatskih vlasti. General Čermak nije negirao da se nastavilo s tim nedelima i rekao je kako je strogo naređeno da se uhapsu oni koji čine te zločine. Takođe nas je obavestio da je već u zatvoru jedna takva grupa kojoj će se suditi. Obavestio nas je da se u poslednjem intervjuu na Hrvatskoj televiziji osvrnuo na te radnje i proglasio ih 'sramotom za Hrvatsku'. General Čermak se složio da izda uputstva za više zajedničkih patrola UN CIVPOL-a i hrvatske policije, naročito u udaljenim selima." Da li je to taj izveštaj koji vi spominjete u svom dnevnom izveštaju?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ko je autor ovog nedelnog izveštaja, a to je dokument pod brojem 1581?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Gospodin Al-Alfi.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Na kom položaju je bio gospodin Al-Alfi?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Bio je koordinator za politička i humanitarna pitanja u Sektoru Jug.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da se vratimo na vašu izjavu iz 1998. godine. Na strani 22 u redovima od 17 do 19 navodite da je gospodin Čermak dao

izjavu za javnost u kojoj u suštini izražava zabrinutost zbog paljevina i pljačke do kojih je dolazio u to vreme. Na šta ste tačno mislili?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Na izjavu koju je dao zvaničnicima Ujedinjenih nacija na sastanku koji smo malopre pominjali i na ono što je izjavio u intervjuu medijima.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Na istoj strani u redovima od 22 do 26 vi kažete da je "Gospodin Čermak izrazio stav da postoje razumljivo snažna osećanja i jake emocije među Hrvatima i hrvatskim građanima u vezi sa događajima tokom rata, uključujući i 1991. godinu". Kažete da je gospodin Čermak ovo izjavio u više navrata. Da li se sećate prilika u kojima je gospodin Čermak ovo rekao?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, znam da je to rekao u intervjuu Televiziji Ujedinjenih nacija u vezi sa incidentom u Gruborima; taj intervju ja sam već video pre nego što sam dao ovu izjavu. Možda je to rekao i na sastancima sa mnom. Nisam 100 posto siguran da jeste, ne mogu sad da se setim. Ali znam da je to izjavio Televiziji Ujedinjenih nacija.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Mislim zapravo na njegovu izjavu o razumljivo snažnim osećanjima Hrvata, a ne na izjavu koju je dao kada je rekao da je situacija sramotna za Hrvatsku. Sećate li se kada je ovo prvo izjavio? Da li je to ikada rekao vama?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Moguće. Ne mogu konkretno toga da se setim. Ne bih mogao sa sigurnošću da kažem. Kao što sam rekao, jasno se sećam toga iz intervjuja koji je general dao Televiziji Ujedinjenih nacija. U tom intervjuu on je pominjao osećanja hrvatskog naroda.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim dokument pod brojem 289. To je Izveštaj Akcionog tima za ljudska prava za 12 i 13. septembar, i to je tabulator 27. Mislim da je na ekranu još uvek prethodni dokument.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dok se dokument ne prikaže, Gospodine Flynn, zamolila bih vas da pogledate vašu izjavu iz 2008. godine, paragraf 35, gde pominjete izveštaj Akcionog tima za ljudska prava za 12. i 13. septembar. To je sada na ekranu. Na strani 2 u paragrafu 2 je izveštaj o sastanku gospodina Čermaka i pripadnika Ujedinjenih nacija?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U svojoj izjavi iz 2008. godine u paragrafu 35 vi kažete da ste prisustvovali sastanku 12. septembra sa generalom Čermakom kada je on rekao da ne može da negira da postoji ozbiljno bezakonje u tom sektoru?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U izveštaju Akcionog tima za ljudska prava kaže se, i to bih pročitala: "Na sastanku..."

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: To je na strani 2, ako možemo da pređemo na stranu 2, i paragraf 2 na toj strani.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Piše sledeće: "Na sastanku sa *DPHAC* (Durable Power of Attorney for Health Care) i Centrom za ljudska prava 12, septembra, vojni upravnik general Čermak rekao je da ne može da ospori da u tom sektoru ima ozbiljnog bezakonja i da je tražio pojačanje civilne i vojne policije iz Zagreba, za koje se nada da će stići do kraja nedelje. Tražio je da odmah bude obavešten ako bude primećeno bezakonje kako bi uputio policiju da sprovede istragu i, ako je moguće, uhapsi počinioce." Da li ste vi bili prisutni kada je on dao ovu izjavu u celosti?
SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gde je održan sastanak?
SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: U njegovoj kancelariji.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ko je još bio prisutan?
SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Iz *DPHAC* gospodin Zhang. On je bio zamenik koordinatora za politička i humanitarna pitanja. A ja sam bio jedini predstavnik Centra za ljudska prava. Siguran sam da sam bio prisutan i sećam se sastanka. Nisam sasvim siguran ko je još tu bio iz Ujedinjenih nacija ili sa hrvatske strane.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Šta je gospodina Čermaka navelo da kaže kako ne može da ospori da u tom sektoru ima ozbiljnog bezakonja? Šta su učesnici sastanka preneli gospodinu Čermaku a šta je njega navelo da da takvu izjavu?
SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Mi smo preneli generalu da smo konstantno zabrinuti za bezakonje u sektoru. Čak dva ili tri dana pre tog sastanka došlo je do niza ubistava, primećeno je nekoliko kuća u požaru, bilo je mnogo pljačke, pa smo mi iskoristili ovu priliku da to prenesemo generalu Čermaku i njegovim kolegama.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ovde se navodi da je gospodin Čermak od vas tražio da bude obavešten ako se primeti bezakonje tako da bi mogao da pošalje policiju da sprovede istragu o krivičnom delu. Kada vam je uputio taj zahtev, da li ste imali utisak da gospodin Čermak to govori samo da umiri vas i prisutne međunarodne posmatračke, da se prosto vadi iz te situacije?

ADVOKAT KAY: Ako je neko pitanje sugestivno, onda je to ovo.

SUDIJA ORIE: Bez sumnje. Molim da preformulišete.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se, gospodine predsedavajući, preformulisacu pitanje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kakav je bio vaš utisak kada je gospodin Čermak dao ovu izjavu?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Smatrao sam da je to vrlo neobična izjava s obzirom na to koliko je kasno data. Mi smo generala Čermaka već obavestili o nizu incidenata nasilja, spaljivanja i pljačkanja, tražili smo da se poveća bezbednost i sprovedu policijske istrage. I mislim, moram da budem iskren, na kraju tog pasusa izražavam određeno nezadovoljstvo u poslednjoj rečenici koju vi niste pročitali, a koju bih ja, časni Sude, ako mogu, dodao kao komentar: "Sve što bi vlasti trebalo da urade jeste da sami patroliraju i naći će i previše osoba koje treba ispitati i uhapsiti". Pomislio sam da su ova uveravanja, tako kasno data od generala, uglavnom neiskrena.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je ovaj komentar vaš dodatak, vaš lični utisak koji ste zabeležili u izveštaju?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da. Ja sam sastavljao ovaj izveštaj i očigledno je da ovaj poslednji komentar nije izveštaj o nekom konkretnom incidentu i činjenicama, to je komentar urednika. Međutim, smatrao sam da je neverovatno da general od nas traži da ga obaveštavamo o slučajevima bezakonja dok je, kao što sam rekao, tokom naših putovanja u tom regionu bilo vrlo lako videti zapaljene zgrade, pljačku, a takođe smo u to vreme istraživali i jedan broj ubistava.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U tom istom pasusu se navodi da je gospodin Čermak tražio pojačanje civilne i vojne policije iz Zagreba. Da li je naveo od koga je tražio policijsko pojačanje kako civilne tako i vojne policije? Da li je nešto više rekao o tome?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Mislim da nije. Govorim sad samo u svoje lično ime, uglavnom nisam insistirao da gospodin Čermak kaže s kim je bio u kontaktu iz Zagreba. S moje tačke gledišta, mene je zanimala bezbednosna situacija na lokalnom nivou i da pravovremeno obavestim generala o njoj. Ali ne sećam se da smo zalazili u pitanje koga je on možda obaveštavao u Zagrebu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Vraćićemo se na vašu izjavu iz 1998. godine, na stranu 9, redovi od 21 do 28. Tu navodite sledeće: "Tokom razgovora koji je vodio sa nama, kako je meni izgledalo, on je stavio do znanja da ima ovlašćenja da kaže vojnim jedinicama koje su i dalje bile aktivne u području šta da rade, a šta ne."

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Izvinjavam se, koja je to strana?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Strana 9, vaša prva izjava.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: U redu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Pogledajte redove od 21. Deo koji ja čitam počinje u redu 22. Govoreći o generalu Čermaku, kažete: "Tokom razgovora koji je vodio sa nama, kako je meni izgledalo, on je stavio do znanja da ima ovlašćenja da kaže vojnim jedinicama koje su i dalje bile aktivne u području šta da rade, a šta ne."

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Tako je.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Šta je gospodin Čermak rekao, a što je vas navelo na zaključak da je imao ovlašćenja da vojnim jedinicima aktivnim u području govori šta da rade, a šta ne?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, gospodin Čermak je sa velikim autoritetom govorio o ovim pitanjima. Nije rekao da će se obratiti nekom drugom ko bi mogao nešto da preduzme. Kada bismo izrazili zabrinutost, reagovao je tako što je rekao da će on preduzeti neophodne korake. Koliko ja znam, on je bio vojni upravnik u regionu, i govorio je kao da ima ovlašćenja da rukovodi kako vojnim i policijskim, tako i civilnim pitanjima u regionu. S druge strane, ne verujem, ili u to vreme, nisam imao utisak da je gospodin Čermak, da tako kažem, operativno izdavao naređenja vojsci. On je bio u Kninu, on se bavio policijskim pitanjima, civilnim pitanjima. Bavio se propusnicama, razgovarao je sa raseljenim licima. Mislim da je imao vrlo široko područje odgovornosti. Ali ne mogu merodavno da govorim o stvarnim ovlašćenjima koja je gospodin Čermak imao. Mogu samo da govorim o onome što nam je on sam rekao, odnosno o onome što ja mislim da nam je rekao.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dok smo na istoj strani, gospodine Flynn, strani 9 vaše izjave iz 1998. godine, molim vas da pogledate red 9 gde kažete da se sećate da je "gospodin Čermak stigao u Knin dan ili dva posle mene". Da li je to tačno?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ne, nije tačno. Ovdje je reč o jednoj činjeničnoj grešci koju sam uočio u ovoj izjavi mnogo kasnije pošto sam je dao. Očigledno sam se tako sećao kada sam davao izjavu. Mislim da to nije tačno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li se sećate kada ste prvi put sreli gospodina Čermaka?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Prvi put sreo sam ga 8. avgusta, a ja sam došao 7. avgusta, ali mislim da je sastanak, kojem su prisustvovali službenici Ujedinjenih nacija i general, održan 7. avgusta. Ali ne sećam se tačno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Pogledajte molim vas ponovo dokument pod brojem 2131. Oprostite, trenutak. Mislila sam na dokument pod brojem 4029, tabulator 1. To je Izveštaj Akcionog tima za ljudska prava za 8. avgust. U paragrafu 6 na prvoj strani, odmah ispod podnaslova "Bezbednosna situacija" spominje se jedan sastanak s generalom Čermakom u Kninu 7. avgusta. Da li je to tačno?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste na to mislili?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim sada dokument pod brojem 2403. To je Izveštaj Akcionog tima za ljudska prava za 17. avgust 1996. godine.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, to je tabulator 12 u vašem registratoru.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Pogledajte stranu 2. Izvinjavam se, stranu 3. Gledam numeraciju na samoj strani.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U paragrafu 2 pominje se razgovor sa raseljenim licima u štabu Ujedinjenih nacija. Kaže se da su tri osobe došle u kamp Ujedinjenih nacija i prijavile ubistvo četvorice vojnika RSK i civila koji su se vozili traktorom, a koje su ubili pripadnici Hrvatske vojske?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, sećam se toga.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Jeste li vi razgovarali s tim raseljenim licima, s tim izbeglicama koje su stigle u kamp?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, sada ćemo da pogledamo jedan dokument koji sadrži informacije o zaštićenom svedoku. Molim privatnu sednicu.

SUDIJA ORIE: Prelazimo na privatnu sednicu jer javnost ne bi trebalo da vidi dokument.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Gospođu Mahindaratne, nastavite. Ostalo vam je još sedam i po minuta od vaših sat i po.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući. Htela sam još samo da u spis uvrstimo moj poslednji dokument. To je jedna karta koja takođe nije u sastavu podnesaka po *Pravilu 92ter*.

SUDIJA ORIE: Koji je broj mapa po *Pravilu 65 ter*?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Broj 4808.

SUDIJA ORIE: Molim da se dokumentu dodeli broj dokaznog predmeta.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva P24, obeležen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala. Izvolite nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da to sad vidimo na ekranu. Molim kartu na ekranu.

SUDIJA ORIE: Treba malo vremena, gospođo Mahindaratne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, da li ste vi u nedelju 6. aprila pogledali jednu kartu na kojoj se nalaze lokacije koje ste spomenuli u svojim izveštajima i izjavama?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Osim nekoliko oznaka o kojima ćemo sada govoriti, da li ste se uverili da oznake pravilno pokazuju lokacije o kojima ste govorili?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Karta ima i legendu u kojoj su sve lokacije i brojevi oznaka na kartama?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste morali da unesete nekoliko ispravki u tu kartu?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, jesam.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, potrebno je nešto vremena da se karta elektronski učita.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, da uštedimo na vremenu, postoji nekoliko ispravki koje nisu sporne. Mogu li, kako bismo uštedeli vreme, postaviti svedoku sugestivna pitanja o tome?

SUDIJA ORIE: Da, pretpostavljam da to ovde neće biti problem, ali naravno to zavisi od vrste ispravki. Evo, sad vidimo kartu. Nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Molim da pogledamo legendu, broj 8. Pod brojem 8 vidimo da piše Rubeje ili Rudelje. Koje je tačno ime?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: To bi trebalo da bude Rudelje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: R-u-d-e-lj-e?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Pod brojem 11 vidimo da stoji Čenići.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da malo pomerimo prema dole. Za zapisnik, gospodine predsedavajući, Čenići su obeleženi brojem 11. Međutim, lokacija

nije obeležena na karti. I pošto to nije u legendi, želela bih da to uđe u zapisnik. Molim da pomerite udesno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, da li vidite broj 11 ovde? Odmah ispod Knina?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Zaustavite ovde.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je to ispravna lokacija za Čeniće?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ali na karti nema imena, jednostavno zbog razmere ove karte.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Sada molim da pogledamo legendu, broj 15. Molim da se vratite nazad, levo i gore. Treba da izađemo iz karte, do legende.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Broj 15 i broj 16. Spominju se *Bakarja* i Otočac, ali ta mesta nisu unutar područja koje pokriva karta, je li tako?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, znači iako se to nalazi u legendi karte, na samoj karti nema brojeva 15 i 16.

SUDIJA ORIE: A to se nalazi u legendi?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, nalazi se u legendi, ali greškom.

SUDIJA ORIE: Moramo onda malo bolje da pogledamo tu legendu. Prvo, prvi broj je nestao, ne vidim šta je tu zapravo. Vidite, to počinje sa 0, 1, je li to 10 ili 11, ne vidim. Da li to počinje brojem 10?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući, počinje brojem 1.

SUDIJA ORIE: Između 1 i 29. Našao sam 16 ili 17. Aha, sad se bolje vidi.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Govorim o broju 15 sada.

SUDIJA ORIE: Da, *Bakarja*. Nalazi se u legendi, ali ga nema na karti. I broj 16, Otočac, takođe je van karte, pa zato nije označen na karti.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Broj 21 je mesto Borovići. Međutim, greškom nisu označeni na karti.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, možete li sada kursorom da označite Boroviće na karti?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se karta pomeri desno, skroz desno i nadole. Da, tu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Flynn, možete li da pokažete gde se nalaze Borovići, barem to područje.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, to je severno od Knina, nije daleko, ali ne vidim Knin sad ovde.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Knin je odmah ispod.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: A-ha, dobro. Mislim da je to malo južnije u odnosu na Zelembabe, broj 19.

SUDIJA ORIE: Da li možemo da zumiramo?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Sada vidite Knin.

SUDIJA ORIE: Molim da zumiramo kako bismo videli broj 19 i pročitali šta piše na karti. Da, tako.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li možete da nam pokažete gde se otprilike nalaze Borovići?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da. Kako da to kažem... Da li vidite gde piše Grubići? Mislim da je to malo južnije od Grubića.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se svedoku da marker.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, vi to želite da uvrstite u spis?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da.

SUDIJA ORIE: Ako uneseno oznake na kartu, onda ćemo moći da vidimo samo onaj deo karte koji je sada zumiran. Pretpostavljam da biste prvo hteli da uvrstite celu kartu?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: A onda nam treba novi dokazni broj za ovaj deo karte u koji će svedok sada uneti oznaku, jer to će biti poseban dokazni predmet. Jer ukoliko kartu elektronski sačuvate ovako kako je sada zumirana, izgubićete ostatak karte. Prema tome, imaćemo dva dokazna predmeta: jedan će biti cela karta, a drugi deo karte u koji je svedok uneo oznaku.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, da izbegnemo sve te komplikacije, zamolila bih svedoka da samo kaže gde se nalaze Borovići i da se to unese u zapisnik.

SUDIJA ORIE: Da, to je vrlo praktično. Sada vidimo oznake 18 i 19, a nešto niže nalazi se grad Knin. Recite nam gde možemo naći Boroviće?

SVEDOK FLYNN: Mislim da je to odmah malo ispod Grubića. Vidite tu gde piše Grubići.

SUDIJA ORIE: A Grubići su odmah južno od oznake 19. Na to mislite?

SVEDOK FLYNN: Da.

SUDIJA ORIE: Odmah južnije od toga?

SVEDOK FLYNN: Da.

SUDIJA ORIE: To je, da procenim otprilike, ako uzmemo udaljenost od Knina do oznake broj 19, to je nekih 80 odsto od Knina, 20 odsto?

SVEDOK FLYNN: Da. Tako se i ja sećam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu, hvala. Nastavite, gospođo Mahindaratne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se vratimo na legendu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Broj 37 označava Krežević. Da li je to Krežević ili Knežević? K-n-e-ž-e-v-i-ć?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: To je Knežević sa N.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A broj 43 označava Žagorac. Da li je Žagorac ili Žagrović?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: To je Žagrović.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ž-a-g-r-o-v-i-ć?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I na kraju možete li da nam pokažete gde je Kakanj?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da pomerite kartu nadole. To je odmah ispod Kistanja, s desne strane. Idite nadole i nadesno. Još malo prema dole. Da, tu negde.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Možete li da nam pokažete gde je Kakanj? To je odmah ispod broj 10, ispod Đevrske i onda malo nadesno.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, vidim.

SUDIJA ORIE: Svedok ne mora ništa više da radi, jer ste vi već sve uradili, gospođu Mahindaratne, zar ne? Veoma praktično. Pitam se nije li sve ovo moglo biti obavljeno i van sudnice, to kako se tačno pišu imena. Preostala sporna pitanja među stranama, da, o tome je trebalo govoriti sa svedokom, ali ovo, znate, korisno je to što vi radite, jer mi uvek insistiramo na preciznosti, međutim istovremeno postoje načini da se to uradi, a da se ne potroši toliko sudskog vremena na to.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Slažem se, gospodine predsedavajući. Izvinjavam se, ali nismo imali dovoljno vremena da to uradimo.

SUDIJA ORIE: U redu. Pozivam obe strane da uvek pogledaju šta mogu da reše van sudnice. Dakle, vi ste već odgovorili za svedoka. Mi smo to prihvatili. Imate li još pitanja?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući. Molim da se karta uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Da li ima prigovora da se karta uvrsti u spis? Nema. U redu, karta se uvrštava u spis.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ovim završavamo glavno ispitivanje ovog svedoka.

SUDIJA ORIE: Hvala. Idemo sad na pauzu. Nastavićemo u 12.55 časova. Gospodine Flynn, nakon toga će vas ispitivati zastupnici Odbrane.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Pre nego što pružim priliku braniocima da unakrsno ispituju svedoka, želeo bih da pružim priliku sutkinji Gwaunzai da od svedoka zatraži neka razjašnjenja.

SUTKINJA GWAUNZA: Samo dva kratka pitanja. Prvo se odnosi na video snimak koji smo videli sa vozilima parkiranim duž puta. Da li ste ikada saznali, na primer, zašto su ta vozila bila tu i šta se s njima na kraju desilo?

SVEDOK FLYNN: Časni Sude, sve što sam čuo jeste da se sledećih dana pominjala operacija specijalne policije u cilju takozvanog čišćenja uporišta boraca Republike Srpske Krajine koji su još uvek bili u brdima. Ne sećam da je uspostavljena veza između vozila i te operacije, ali je možda nagovešteno da su imali neke veze s njom, jer su nam nadležni

organi nagovestili da je reč o vojnoj operaciji protiv uporišta boraca RSK u području. Osim toga nemam drugih informacija.

SUTKINJA GWAUNZA: U redu. Hvala. Moje drugo pitanje se odnosi na jednu od stvari koje je izneo gospodin Čermak u vezi sa hapšenjem ljudi koji su počinili zločine, a bili su pripadnici oružanih formacija. Da li vam je poznato da je zaista i došlo to hapšenja?

SVEDOK FLYNN: Lično, nije mi poznato, časni Sude. Mislim da možda neke moje kolege iz Ujedinjenih nacija znaju nešto o tome, ali ja lično ne znam ni za jedan takav slučaj.

SUTKINJA GWAUNZA: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Imao bih i ja jedno ili dva pitanja. Rekli ste nam da je objašnjenje o incidentima u Gruborima bilo da su Grubori bili veoma jako uporište i da je tu došlo do razmene vatre, da su borci držani na odstojanju od tog mesta i da je tokom akcija moglo da se dogodi da ljudi upadnu u unakrsnu vatru. Pre svega, kada je reč o tom objašnjenju, naročito o njegovom drugom delu, o unarksoj vatri, da li se to slagalo sa onim što ste vi lično primetili ili sa informacijama koje ste dobili o tom događaju?

SVEDOK FLYNN: Ne, časni Sude. Smatrao sam da je to neubedljivo objašnjenje jer je prvi leš koji smo videli pronađen u sobi sa čaurama na podu.

SUDIJA ORIE: Da, jasno.

SVEDOK FLYNN: Osim toga, veliki broj kuća bio je u požaru. Jedan broj požara bio je posledica vojnog sukoba, ali nije izgledalo verovatno da su svi ovi požari nastali usled vojnih sukoba.

SUDIJA ORIE: Kad vam je dato ovo objašnjenje, verujem da vam ga je dao gospodin Čermak, da li ste vi njemu rekli da se njegovo objašnjenje ne slaže s onim što ste vi ili pripadnici vašeg tima primetili?

SVEDOK FLYNN: Ne mogu tačno da se setim. Možda sam ja i pomenuo te čaure od metaka u sobi, ali ja nisam imao običaj da se raspravljam sa generalom Čermakom. Uvek sam saslušao njegove stavove u vezi sa bitnim pitanjima, ali nisam ulazio u raspravu s njim.

SUDIJA ORIE: Da, ne biste mu protivrečili ako niste smatrali da je to moguće?

SVEDOK FLYNN: Tako je.

SUDIJA ORIE: Zahvaljujem se na odgovorima. Kojim redom ćete unakrsno ispitivati svedoka? Gospodine Kay, ustali ste. Hoćete li vi prvi da ispitujete svedoka?

ADVOKAT KAY: Da, časni Sude. Strane su se složile da ja prvi počnem.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ako smem da prekinem na čas. Tokom pauze tim Odbrane gospodina Gotovine je razgovarao s nama.

SUDIJA ORIE: Obavešten sam, glasine se brzo šire, da nije došlo do sporazuma u vezi sa različitim verzijama.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući, nije. Složili smo se da dokument može da se označi u svrhu identifikacije.

SUDIJA ORIE: Mislim da tu postoje dve stvari. Prvo, da li da se u ovom trenutku izjava uvrsti u spis, a drugo, da li postoje različite verzije tog dokumenta, zar ne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući. Kada je reč o ovom drugom pitanju, ono je rešeno.

SUDIJA ORIE: U redu. Dakle, postoji jedna verzija, ona koju smo videli na ekranu?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da.

SUDIJA ORIE: I ona koja je učitana u sistem elektronske sudnice?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U vezi s prvim pitanjem, to je dokazni predmet Tužilaštva P23, to su beleške iz intervjua.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: I složili smo se da za sada može da bude označen u svrhu identifikacije.

SUDIJA ORIE: To je obično prvi korak, a onda će Pretresno veće doneti odluku da li će biti uvršten u spis.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Jer, vi ste ga predložili na usvajanje. Ako sada kažete da povlačite svoj predlog za usvajanje u spis, i tražite da zadržimo status dokumenta označenog za identifikaciju, onda će Pretresno veće morati da razmotri da li to prihvata, ili poziva Tužilaštvo da se dokument usvoji u spis. Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, s vašim dopuštenjem. Uz dužno poštovanje Pretresnog veća, dogovor koji smo postigli je da ga sad označimo u svrhu identifikacije, da se za sada ne predlaže na usvajanje, jer želimo da nastavimo razgovor kako bismo to rešili među nama. Postoje još neka pitanja pored onih o kojima je već bilo reči pred Pretresnim većem.

SUDIJA ORIE: Onda neka ostane na tome. Ali, kada se neki dokument predloži na usvajanje a onda povuče, sama činjenica da postoji sporazum između strana ne predstavlja konačnu reč o tome da li će ući u spis ili neće. Jer, naravno, Pretresno veće ima ovlašćenja da traži usvajanje određenog dokumenta u spis, naročito ukoliko je predodčen u sudnici.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Svakako, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ali za sada neka ostane na ovome, kao što ste se dogovorili, a Pretresno veće bi želelo da čuje novosti u roku od tri dana, do kraja ove nedelje.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda ćete nam do kraja nedelje saopštiti šta je novo u vezi s tim. Gospodine Kay, izvolite.

ADVOKAT KAY: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Flynn, sada će vas ispitivati gospodin Kay, branilac gospodina Čermaka.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KAY

ADVOKAT KAY – PITANJE: Gospodine Flynn, nadovezao bih se na poslednje pitanje koje vam je postavio sudija Orie. Na osnovu vašeg svedočenja reklo bi se da ste se vi gospodinu Čermaku obraćali za pomoć u vezi s problemima koje ste vi imali u ulozi koju ste obavljali pri Ujedinjenim nacijama?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ne. Nisam mu se obraćao za pomoć. Obraćao sam mu se kao odgovornom lokalnom nadležnom organu koji je po mom uverenju imao odgovornost da preduzme korake u slučaju nezakonitih aktivnosti. Naravno da smo se generalu Čermaku obraćali za pomoć oko niza operativnih pitanja u vezi s našim kretanjem. Ali naš stav je bio da je odgovornost za vođenje istrage o tim delima u nadležnosti lokalnih organa. Ja sam smatrao da je moja uloga da obaveštavam nadležne organe o događajima.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Rekli ste da niste bili sigurni kakva je tačno njegova odgovornost. To ste posvedočili danas kada je bilo reči o propusnicama. Citiram: "Nisam

siguran kakva su tačno bila ovlašćenja generala Čermaka". Dodao sam reči "general Čermak". Ali vi niste bili sigurni kakva su njegova stvarna ovlašćenja?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ne bih uzimao na sebe da kažem kakav je dogovor postojao unutar hrvatske vojne strukture kada je reč o tome ko je nadležan za ovo područje. Mogao sam da se rukovodim samo time kako sam ja shvatio da izgleda ta struktura, a svakako sam shvatio da gospodin Čermak ima ovlašćenja kada je reč o nizu pitanja i stupao sam s njim u kontakt na osnovu te pretpostavke. Jednostavno kažem da nemam insajderske informacije o tome kako su stvari funkcionisale kada bih mu preneo neku informaciju.

ADVOKAT KAY – PITANJE: To je upravo ono što želim da istaknem. Vi ste ga koristili da biste preko njega preneli informacije negde drugde unutar hrvatskih vlasti?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, mislim da sam to ostavljao njemu da prosudi na osnovu odgovornosti koju je snosio. Ja sam delovao na temelju uverenja da general Čermak lično ima ovlašćenja da traži određene akcije od vojnih vlasti, pripadnika vojske, pripadnika policije u području, ja sam delovao na osnovu toga. Samo kažem da nisam 100 posto siguran kakva je on ovlašćenja imao.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Pozabavićemo se time. Međutim, na osnovu vašeg odgovora, reklo bi se da ste vi to samo pretpostavljali. U stvari vi niste imali saznanja, jer niste bili upućeni u tu informaciju?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Tačno tako. Možda je neko drugi u Ujedinjenim nacijama bio upućen, ja nisam.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Tako je. Reči kojima se vi služite u svom svedočenju, kada govorite o njegovoj odgovornosti i kada iznosite svoja uverenja, zasnovana su na pretpostavkama koje ste vi stvorili?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, ne samo na pretpostavkama. General Čermak je meni i mojim kolegama predstavljen kao vojni upravnik odgovoran za Sektor Jug. I još od prvog susreta sa njim, sve svoje kontakte ja sam bazirao na tome. Dakle, to nije bila pretpostavka nastala ni iz čega. Bila je zasnovana na načinu na koji se on sam predstavio i kako su ga predstavili drugi nadležni, uključujući i lokalne nadležne koji su nam rekli: "Ne možemo da se pozabavimo tim pitanjem, moraćete da porazgovarate sa generalom Čermakom." To nam je jednom prilikom rekao načelnik policije.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Samo da stigne prevod vašeg dugog odgovora.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Naravno.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Gledam ono što ste tada izjavili. Rekli ste da je on vama i vašim kolegama predstavljen kao vojni upravnik odgovoran za Sektor Jug. Želeo bih da to preispitamo jer je Sektor Jug bio izraz za jedno veliko područje koje su odredile Ujedinjene nacije?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da. Želeo bih to da razjasnim, ako dopuštate. General Čermak je predstavljen kao zvaničnik odgovoran za područje koje se grubo

govoreći poklapa sa Sektorom Jug, ali naravno da on nije imao nikakvu direktnu nadležnost za sam Sektor Jug.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Slažete se da je Sektor Jug bio područje koje su označile Ujedinjene nacije, a ne Republika Hrvatska? To je bila svrha mog pitanja?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Ova geografska pretpostavka se našla i u vašoj izjavi o tome kako je on vama predstavljen?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Pogledajmo sada sledeći deo rečenice - "vojni upravnik". General Čermaka su pripadnici Ujedinjenih nacija vama opisali kao vojnog upravnika, nije on sam sebe tako opisao?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Je li to pitanje?

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da li ste vi razmotrili, istražili ili pogledali koja je bila njegova stvarna funkcija, na kom položaju je on bio?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Što se mene tiče, ono što je bilo važno da znam jeste da bilo šta što zanima Ujedinjene nacije može u najmanju ruku da se predoči generalu Čermaku. Ja sam razumeo da je on osoba kojoj možemo da se obratimo, koja ima ovlašćenja da preduzme korake po svim pitanjima, uključujući operativna pitanja, slobodu kretanja, brigu za bezbednost i prisustvo određenih vojnih jedinica u zoni i druga pitanja.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Ne volim da prekidam svedoke, i vi ste već dali odgovor, ali postavio sam vrlo konkretno pitanje. A to je da li ste vi potražili ili istražili ili razmotrili kakva su bila njegova stvarna ovlašćenja i na kakvom je tačno on položaju bio?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Svakako sam uzeo u obzir. Nisam to odmah potražio, bar ne pre nego što sam saznao da general Čermak ima takvu odgovornost.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Razmotrićemo ovo kasnije tokom mog ispitivanja. Ne slažem se sa prvim delom rečenice, u kojem kažete da je on osoba kojoj ste mogli da se obratite u vezi sa relevantnim pitanjima o kojima je on trebalo da bude obavešten. U drugoj rečenici slažete se da je pitanje njegovih stvarnih ovlašćenja zasnovano na vašim uverenjima?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Hvala. Uloga koju ste imali u Akcionom timu za ljudska prava je proizašla iz jednog novog koncepta, zar ne? To nije bila organizacija ili ekipa koja je imala određenu strukturu pre 4. avgusta 1995. godine?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Ne. Ona je postojala u jednom obliku tokom istraga o masakru u Srebrenici u julu 1995. godine. Tokom ove istrage moja kancelarija je saradvala sa drugim organima Ujedinjenih nacija, istraživala je događaje, obavljala razgovore sa svedocima i tome slično. Ali kada je reč o tome da to treba da postane jedan zvanični mehanizam za istragu događaja, zaista je potpuno ušao u igru posle Operacije *Oluja*.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Slažete se da je to bio novi tim?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da. 4.47

ADVOKAT KAY – PITANJE: Želim da pogledamo jedan dokument, dokument od 6. avgusta 1995. godine, koji vam je verovatno poznat. To je takozvani sporazum između gospodina Akashija i gospodina Šarinića, odnosno između Ujedinjenih nacija i hrvatske vlade u vezi sa odnosima između Hrvatske i Ujedinjenih nacija posle Operacije *Oluja*. Pretpostavljam da ste upoznati s ovim dokumentom?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da. I u to vreme smo ga često pominjali, ali ne sećam se same sadržine.

ADVOKAT KAY: Pogledaćemo ga sada, to je važan element u ovom predmetu, uz dužno poštovanje Pretresnog veća.

SUDIJA ORIE: Potreban nam je broj.

ADVOKAT KAY: To je dokument pod brojem 1979 po *Pravilu 65ter*.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Dok čekamo da dokument bude na ekranu, dozvolite da ga ukratko opišem, verovatno ćete se složiti s opisom. Sada čitam zaglavlje, reč je o sporazumu između vlade Hrvatske i UNCRO-a o privremenim merama u područjima poznatim kao Sektor Sever i Sektor Jug.

SUDIJA ORIE: Molio bih sekretara da dodeli broj.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane D28 označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, da bi nam zapisnik bio jasan i da ne bismo imali veliki broj dokaza označenih za identifikaciju, ovaj dokument neće biti sporan za strane, tako da predlažem da se odmah uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Onda se dokazni predmet Odbrane D28 usvaja u spis.

ADVOKAT KAY: Uz dopuštenje Pretresnog veća, to je procedura koje ću pokušati da se držim prilikom ispitivanja, u suprotnom ćemo imati veliki broj dokumenata koje će posle biti teško pronaći.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay, skrenuo bih vam pažnju da vas molim da završite otprilike sedam minuta pre kraja sednice, jer ćemo pokušati da se rešimo velikog broja dokaznih predmeta označenih za identifikaciju. Nastavite.

ADVOKAT KAY: Hvala. Tražim dokument na ekranu. Da li ga ima kod nekog na ekranu, kod mene ga još uvek nema?

ADVOKAT KAY – PITANJE: Vidite li ga vi gospodine Flynn, ispred sebe?
SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Fino. Da pogledamo taj dokument. Ovaj dokument se odnosi na civile koji su umešani u neprijateljstva, na njihove humanitarne potrebe, ljudska prava i na humanitarno pravo. Da li je to tačno?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, izvinite što prekidam, ali više ne vidim sliku na ekranu.

SUDIJA ORIE: Da budem iskren, na mom ekranu nema nikakvih dokaza. Aha, sada ga imamo, bar ja i moje kolege. Nastavite.

ADVOKAT KAY: Hvala. Videćete da čitam preambulu sporazuma, deo koji prethodi pasusima označenim brojevima.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da pređemo brzo ovo, gospodine Flynn.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay, jedna sitnica. U tekstu se govori o civilnom stanovništvu na koje utiču neprijateljstva, a vi ste rekli da su oni bili umešani u neprijateljstva, što bi moglo da bude različito. Prvi put sada vidim dokument. Koliko ja razumem engleski jezik, kada kažete "umešani", ne mislite da kažete da su bili aktivno umešani. Možda sam ja pogrešno shvatio?

ADVOKAT KAY: Ja sam nešto drugačije upotrebio reč. Hteo sam da kažem da su oni bili uvučeni u sukob.

SUDIJA ORIE: Kad god budem imao poteškoća sa jezikom, ja ću vam to reći, da vidim da li sam pravilno razumeo, jer mi engleski nije maternji jezik. Možete da nastavite.

ADVOKAT KAY: U redu, časni Sude.

ADVOKAT KAY – PITANJE: U paragrafu 1 možemo da vidimo da Hrvatska izražava potpuno i nedvosmisleno opredeljenje da poštuje ljudska prava u potpunosti. Sva ova pitanja koja sada razmatramo su razlozi zbog kojih je HRAT učestvovao u ovoj konkretnoj fazi događaja, je li tako, gospodine Flynn?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, nisam siguran da postoji direktna veza. Mislite na to što je postojao sporazum između vlade Hrvatske i UNCRO-a?

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, ne nužno. Mislim da bismo nastavili s radom. Mi smo, kao službenici zaduženi za ljudska prava, imali nezavisan mandat, ali svejedno.

ADVOKAT KAY – PITANJE: U redu. Citiram paragraf 2: "Hrvatska se slaže da će UNCRO, zajedno sa UNHCR i Međunarodnim komitetom Crvenog krsta, nadzirati situaciju o ljudskim pravima i izveštavati o njoj u područjima, kao i da će intervenirati zajedno sa hrvatskim nadležnim organima u pitanjima koja se tiču ljudskih prava kada je to primereno." Tačno je da je ovo bio sastavni deo mandata. I to se odnosilo na deo sporazuma na osnovu kojeg ste vi radili?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: I mada se ovde ne navodi konkretno HRAT, to može da se primeni i na vašu ulogu u regionu?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Paragraf 3, citiram: "Hrvatska podržava sve nekadašnje miroljubive stanovnike koji žele da ostanu u područjima pod hrvatskom vlašću. Međutim, dozvoliće odlazak uz pune garancije za bezbednost svima onima koji izraze želju da odu iz tih područja, osim onima koji su prekršili međunarodno krivično pravo." To je nešto čime ste se vi bavili, u šta ste bili uključeni, i bili svesni da neki ljudi možda imaju želju da napuste region?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Ali postojao je izuzetak: "osim onih koji su prekršili međunarodno krivično pravo".

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Ujedinjene nacije su priznale da Hrvatska ima legitiman interes da se bavi pitanjem ratnih zločina koje su počinili ljudi iz Republike Srpske Krajine?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: I Hrvatska je bila u obavezi da pomaže UNCRO-u i drugim organizacijama kako bi omogućila odlazak na civilizovan način?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Stigao sam do kraja ekrana. Molim da se dokument pomeri malo nadole. Mogu li ja to da uradim? Mislim da ne mogu.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Ne znam. Nisam upućen.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da li ja mogu da rukujem ovim dokumentom?

SUDIJA ORIE: Bojim se da ne. Ali ako zamolite, poslužitelj će to uraditi za vas.

SVEDOK FLYNN: Hvala. Već su uradili.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da li vidite ovaj deo?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da. Samo trenutak da pročitam poslednju rečenicu. U redu.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Pozivam se na ovaj dokument jer je to sve deo konteksta vašeg posla i onoga što ste tada radili. Ono o čemu su diskutovali Ujedinjene nacije i general Čermak zapravo su bili elementi ovog sporazuma između Ujedinjenih nacija i vlade Hrvatske, zar ne?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Molim paragraf 4, englesku verziju. "Potpuni pristup UNCRO-a i humanitarnih organizacija civilnom stanovništvu radi podmirjenja humanitarnih potreba, ali u meri u kojoj to dozvoljavaju bezbednosni razlozi." Je li tako?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Znači, pitanje vaše slobode kretanja i ograničenja kretanja je u kontekstu ovih bezbednosnih potreba?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Oprostite, mislite - da li je to bilo relevantno za naš rad?

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Mislim da se ovaj paragraf odnosi više na podmirjenje humanitarnih potreba civilnog stanovništva, ali i naše kretanje je naravno bilo uslovljeno objektivnim bezbednosnim razlozima.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Paragraf 5: "UNMO i posmatrači za ljudska prava", vi potpadate pod taj izraz, zar ne?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: "Odmah će obavljati nadzor nad svim područjima, osim u onima u kojima po mišljenju lokalnih vojnih komandanata UNCRO, posle konsultacija s Hrvatskom vojskom, bezbednosna situacija ne dopušta takav nadzor."

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Znači opet je to pitanje bezbednosti, relevantno za ona pitanja koja su pokrenuta tokom vašeg svedočenja, a koja se odnose na slobodu i ograničenje kretanja?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Prihvatam.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Vi i ja znamo da se s slažete s tim, ali moramo za potrebe zapisnika reći reč "da".

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Hvala, gospodine Flynn. Paragraf 6: "Hrvatska će uložiti sve napore da osigura da civilna područja ne budu ciljana." Paragraf 7: "Ako komandanti UNCRO-a primete pokrete jedinica lokalne vojske, ta će informacija odmah biti prenesena Hrvatskoj vojsci." Paragraf 8: "Saglasno sa svojim međunarodnim obavezama, Hrvatska ponovo potvrđuje nepovredivost osoblja, objekata i vozila Ujedinjenih nacija na terenu", čitam ovo u celosti jer će sad postati relevantno, "i time obavezuje sve hrvatske vlasti da potpuno poštuju navedenu nepovredivost." To je opet jedan od uslova koji su dogovoreni između Ujedinjenih nacija i hrvatske vlade?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Hvala. Ovo je dogovoreno 6. avgusta, a vi ste u Knin stigli 7. avgusta?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Stigli ste sa gospodinom Akashijem?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: On je bio specijalni predstavnik generalnog sekretara UN?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Njegova poseta sedištu UNCRO-a 7. avgusta bila je u okviru jedne velike delegacije zvaničnika Ujedinjenih nacija koji su došli da se upoznaju sa prilikama u bazi Ujedinjenih nacija tog dana?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pa, ne samo u bazi, ali da, da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Pa, dobro, u bazi, u Kninu i sve što su mogli da vide?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Međutim, baza Ujedinjenih nacija posebno se našla u centru pažnje zbog velikog broja ljudi koji su u bazu došli prethodnih dana tokom Operacije *Oluja*?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Jeste li vi bili deo pratećeg osoblja gospodina Akashija kad je došao u bazu Ujedinjenih nacija?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da, ali nisam učestvovao u sastancima koje je tada imao sa hrvatskim vlastima.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Ne.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay, možete li u sledećih minut ili dva da završite za danas kako bismo nešto vremena odvojili za dokumente označene za identifikaciju?

ADVOKAT KAY: Svakako, časni Sude. Samo još jedno pitanje. Neću prelaziti na novi dokazni predmet.

SUDIJA ORIE: Izvolite.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Šta ste radili u bazi kad niste bili na sastancima?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Mislite tog dana?

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Teško mi je da se setim, prošlo je skoro 13 godina. Pretpostavljam da sam se sretao i razgovarao sa drugim službenicima Ujedinjenih nacija o tome šta su videli prethodnih dana, raspitao sam se o raseljenim licima, kako je došlo do toga da su se oni našli u bazi, a isto tako morali smo da se pobrinemo za osnovne stvari, kao što je smeštaj.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Sve su to pitanja relevantna za sporazum Akashi-Šarinić od 6. avgusta?

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY: Prekinućemo ovde. Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Flynn, sada moramo da rešimo nekoliko praktičnih pitanja, ali vi zbog toga ne morate da ostanete u sudnici. Želim da vas uputim da ne smete ni sa kim da razgovarate o svom svedočenju, bez obzira da li se to odnosi na ono što ste već rekli ili ćete tek reći. I želimo da se sutra ujutro u 9.00 časova vratite u ovu istu sudnicu.

SVEDOK FLYNN: Da li mogu nešto da pitam?

SUDIJA ORIE: Izvolite.

SVEDOK FLYNN – ODGOVOR: Pitam se da li bih mogao da dobijem kopiju na papiru sporazuma Akashi-Šarinić, jer to nemam među svojim papirima.

SUDIJA ORIE: Da li bilo koja strana ima nešto protiv?

ADVOKAT KAY: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda će vam se to dostaviti preko Službe za žrtve i svedoke. Ako to sada imate ovde, možete odmah dati svedoku, a ako nemate, onda pozivam strane da to učine odmah posle sednice.

SVEDOK FLYNN: Hvala.

SUDIJA ORIE: Onda ste slobodni. Sudski poslužitelj će vas ispratiti iz sudnice. Vidim da već postoji kopija. Molim sudskog poslužitelja da je uzme od gospodina Kaya i da gospodinu Flynnu.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Idemo onda na dokazne predmete. Dobili ste spisak. Ali počću ipak sa dve stvari koje nisu na spisku, to su dokazni predmeti Odbrane D13 i D14. To su uporedni video snimci koji su, koliko shvatam, u međuvremenu uneseni u sistem elektronske sudnice. Prvi je o sirenama i lomu stakla, a drugi o tome šta se nalazilo na onom mestu gde je udarila granata, da li je to bio parking ili policijska stanica. Dakle, to je u sistemu elektronske sudnice. I pitam ima li prigovora da se ovi dokazi uvrste u spis?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, mislim da nema, ali nažalost, to nije na mom spisku.

SUDIJA ORIE: Da, da, shvatam. Dobro, Tužilaštvo će nam onda to reći najkasnije sutra.

TUŽILAC TIEGER: Svakako, časni Sude, nema problema.

SUDIJA ORIE: Naravno, ovde je potencijalno sporno pitanje manipulacija tim video snimkom. Gospodine Mišetiću, imate li još nešto u vezi s tim?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne.

SUDIJA ORIE: Hteo bih da za pet minuta prođemo kroz spisak. Zatim, dokazni predmet Odbrane D10. Ima li prigovora, gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Razgovarao sam sa gospodinom Cayleyem o tom dokumentu. I čini mi se da ga odbrana gospodina Čermaka više ne nudi na usvajanje.

SUDIJA ORIE: Dobro. Dokazni predmet Odbrane D10 se onda povlači. Dokazni predmet Odbrane D11, ako sam dobro shvatio, još uvek nema prevod.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mislim da smo sada u sistem ubacili odgovarajuću verziju i tražimo dopuštenje Pretresnog veća da verziju koja je bila juče u sistemu elektronske sudnice zamenimo ovom novom verzijom.

SUDIJA ORIE: Juče smo, dakle, imali jednu nekompletnu verziju, a sada je to zamenjeno kompletnom verzijom. Da li postoji i prevod?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Da li ste videli prevod, gospodine Tieger? Ili vam treba vremena da proverite da li je to pismo koje je napisao svedok broj 6, sećate se...?

TUŽILAC TIEGER: Da, časni Sude, ne bih želeo da odugovlačim, ali ako mi Sud opet da priliku da to proverim, ja...

SUDIJA ORIE: Dobro. Imate jedan dan da proverite prevod. Druge stvari su rešene. Sutra ćete nam o tome reći. Možda biste jednostavno na samom početku sednice mogli da kažete: nema prigovora; tako da ako nema prigovora, to možemo odmah da rešimo.

TUŽILAC TIEGER: To će biti efikasno.

SUDIJA ORIE: Prelazimo na dokazni predmet Odbrane D12. Ima li prigovora?

TUŽILAC TIEGER: Ne.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane D12 se usvaja u spis. Dokazni predmet Odbrane D16 je snimak iz vazduha. Ima li prigovora?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, razgovarao sam o tome sa gospodinom Mišetićem. I mislim da uz izuzetak opisa dokaznog predmeta koji je pogrešan...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Već smo to promenili. Trebalo bi da piše "Zastava Film", a ne filmska ekipa *Veritasa*.

SUDIJA ORIE: U redu, *Veritas* se menja u *Zastava*. Ima li prigovora?

TUŽILAC TIEGER: Nema.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane D16 sa novim opisom usvaja se u spis.

TUŽILAC TIEGER: Oprostite. Mislim da je trebalo da budem jasniji. Ne radi se samo o tome ko je bio u ekipi, nego, ako se ja dobro sećam, tokom svedočenja je rečeno da taj dokument nije pokazivao gde su oni zapravo bili locirani, nego o tome iz kojeg rakursa je...

SUDIJA ORIE: Da, na dokumentu stoji gde su oni bili locirani. Ali na osnovu iskaza, imam poteškoća da prihvatim da je svedok rekao da može da potvrdi da su to te lokacije. Bez obzira na to da li jesu ili nisu, u ovom trenutku je to samo tvrdnja. Pretpostavljam da prihvatate da su to rakursi iz kojih je snimljen taj video snimak. Ali iako se vi ne protivite usvajanju u spis čisto praktično gledajući, to ni na koji način ne podrazumeva da vi prihvatate tačne lokacije sa kojih je to snimljeno.

TUŽILAC TIEGER: Tako je.

SUDIJA ORIE: Je li tako?

TUŽILAC TIEGER: Da, tako sam i ja to shvatio, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu, to je jasno. Prelazimo onda da dokazni predmet Odbrane D17.

TUŽILAC TIEGER: Pogledao sam na brzinu transkript da bih se podsetio kako je došlo do predlaganja tog dokumenta. Ja sam iz transkripta shvatio da je taj dokument povučen.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ja nisam tako shvatio u transkriptu, časni Sude.

TUŽILAC TIEGER: Moraću opet da pogledam.

SUDIJA ORIE: U redu, pogledajte. Dokazni predmet Odbrane raspravićemo sutra. Dokazni predmet Odbrane D18?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, ovo je malo drugačiji problem. Ovde nije problem...

SUDIJA ORIE: Mislite na ono sa Mrkšićem?

TUŽILAC TIEGER: To je samo jedan aspekt. Drugi je da svedok možda nije potvrdio same opise na dokumentu, i bojim se da je to kasnije dovelo do konfuzije. Dokument se prezentuje uz određenu karakterizaciju, sve dok se to ne potvrdi ili potvrdi samo delimično, a onda tako obeleženi dokazni materijal može da svedoči drugačije od onoga što je svedočio svedok.

SUDIJA ORIE: U redu. Predlažem sledeće: mi znamo da opisi dokaznih predmeta strane ne prihvataju uvek. Ipak mi takve opise prezentujemo svedoku. Zato bih želeo da kažem stranama da, ukoliko želite nešto da istaknete, označite to slovom A ili B, ili kako hoćete, kako bi onda svedok mogao da kaže šta je to ili da li te linije nisu pravilno nacrtane.

TUŽILAC TIEGER: Ako mi dopustite, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Izvolite.

TUŽILAC TIEGER: Imamo problem sa nekoliko dokaznih predmeta u vezi sa praćenjem razlike onoga što je svedok rekao, a šta je na samom dokumentu. Mislim da bi vremenom to moglo da postane pravi problem, kada strane i Sud kasnije budu pokušali da utvrde šta je tačno rečeno tokom svedočenja, šta je tačno dokaz na kraju.

SUDIJA ORIE: Svedok nije pitan o opisima, on je pitan da kaže šta je on video. Da li bi onda praktično rešenje za dokazni predmet Odbrane D17, isto kao i za D18... ne, ne za

D18, samo za D17, bilo da napravimo novu verziju bez teksta, jer to je slika koju je svedok trebalo da pogleda i da u zapisniku stoji da je on pogledao sliku sa tekstom, ali da je tekst uklonjen kako kasnije ne bi došlo do konfuzije.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, nemam problema s tim. Međutim, ja se sećam da je svedok uneo tri oznake, mislim da je identifikovao neku vojnu halu, štab RSK.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda ćemo pokušati da napravimo verziju u boji, pa ćemo dati označenu verziju, a opet bez teksta, i to će onda zameniti dokazni predmet Odbrane D17. Je li to u redu?

TUŽILAC TIEGER: Da, ali mislim da govorite o dokaznom predmetu Odbrane D18?

SUDIJA ORIE: Ne, mislim da govorim o D17. Ne, u pravu ste, to je D18. Četiri crno-bele slike koje pokazuju kuće udaljene 20 metara od... šta, Mrkšićevog štaba?

TUŽILAC TIEGER: Ne, časni Sude. To smo promenili u štab RSK.

SUDIJA ORIE: Da, štab RSK. Dobro, dobićete onda novu verziju dokaznog predmeta Odbrane D18. To onda nije baš tačno ono što je pokazano svedoku, iako su slike i oznake iste. Ima li prigovora za dokazni predmet Odbrane D23?

TUŽILAC TIEGER: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane D23 se usvaja u spis. D24? Imamo problem, dokazni predmet Odbrane D24 nema prevod, pa ne smemo da usvojimo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ni mi nemamo prevod, ali dobili smo uveravanja da ćemo dobiti originalnu verziju dokumenta početkom sledeće nedelje. Pa je onda bolje da se tada dâ prevod, jer će dokument biti potpuno čitljiv.

SUDIJA ORIE: U redu, ostavićemo onda D23 i D24 na spisku dokumenata označenih za identifikaciju. D25?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, ja sam to mogao da vidim samo na sistemu elektronske sudnice. Izgleda da su poslednje tri strane dokumenta još uvek na BHS-u.

SUDIJA ORIE: Dobro, onda ćete se još vratiti na to. D25 ostaje dokument označen za identifikaciju, odluka još nije doneta. D26?

TUŽILAC TIEGER: Nema prigovora za D26 i D27, osim da bi trebalo da budu pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Da, dokazni predmeti Odbrane D26 i D27, da, već su označeni kao poverljivi u spisku. Usvajaju se u spis pod pečatom. Da li ima prigovora za dokazni

predmet Tužilaštva P17? To je karta. Da li je ušla u sistem elektronske sudnice? Mislim da je do sada već trebalo. Nema prigovora. Onda se dokazni predmet Tužilaštva P17 usvaja u spis. Dokazni predmet Tužilaštva P18 je ceo dug video snimak koji prikazuje, koliko shvatamo, Knin početkom avgusta, ali bez transkripta i bez naracije, samo slike. Ima li prigovora?

TUŽILAC TIEGER: Ima. Ako sam dobro shvatio sporazum, jer jedan od ljudi koji su učestvovali u tom procesu nije ovde, pa će me gospodin Mišetić ispraviti ako grešim, to bi trebalo da uđe u spis zajedno sa dokumentom pod brojem 3759 po *Pravilu 65ter*, a to su sirovi snimci od kojih je onda izmontiran dokazni predmet Tužilaštva P18.

SUDIJA ORIE: Kompletan sirovi materijal?

TUŽILAC TIEGER: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nisam baš siguran sada da li su dokument pod brojem 5739 po *Pravilu 65ter* i dokazni predmet Odbrane P18 jedna ista stvar. P18 je ono od *Veritasa*?

TUŽILAC TIEGER: Da, tako sam ja shvatio.

SUDIJA ORIE: U svakom slučaju, to je sirovi materijal. On se može uvrstiti bez svedoka, pretpostavljam, jer nije bio pokazan svedoku. Onda, gospodine Tieger, možemo kasnije da vas saslušamo u vezi s tim, jednom kad pregledamo materijal.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ja se ne protivim tome da sirovi snimci uđu u spis, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Treba još sekretaru da kažete šta je tačno u tim snimcima, a onda ćemo mi, kad to dobije dokazni broj, odlučiti o usvajanju sirovog materijala. Dobro, da li ima za P18 drugih prigovora da uđe ova redigovana varijanta bez teksta? Onda dokazni predmet Tužilaštva P18 ulazi u spis. Možda ne treba ni da se kaže, ali P17 je već na spisku kao poverljivi materijal. P17 treba da bude pod pečatom. Dobro, time je ovaj spisak bar malo skraććen. Gospodine Mikuličiću, osim ako nije strašno hitno, moram priznati da već kradem sudsko vreme mojim kolegama kojima popodne treba ova sudnica.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Samo pet sekundi.

SUDIJA ORIE: Izvolite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Što se tiče dokaznog predmeta Odbrane D23, pogrešno sam rekao da nemamo prevod, a u stvari ga ima. Ali nemamo prevod za D24.

SUDIJA ORIE: Dobro. Ali, gospodine Tieger, jeste li imali priliku da pogledate D23, pismo Republičke komisije za obrazovanje, i tako dalje?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, mislim da sam rekao da nemamo prigovor na D23, imamo samo jedan problem s prevodom za D24.

SUDIJA ORIE: U redu. Dokazni predmet Odbrane se onda takođe usvaja u spis. Skratili smo spisak, ali nismo ga u potpunosti eliminisali. Sada prekidamo sa radom. Izvinjavam se Pretresnom veću koje će posle nas ovde zasedati, i molim gospodina sekretara da ih obavesti da smo sudnicu napustili devet minuta kasnije. Prekidamo s radom do sutra u 9.00 časova u ovoj istoj sudnici.

Sednica je završena u 13.56 h

Nastavlja se u četvrtak, 10. aprila 2008. godine u 9.00 h

Fond za humanitarno pravo

